

bb 56. zenés irodalmi est - csehszlovák katonaművészek kiállítás.
a szlovák hét eseményei

t fe/gk/um cz

1969. augusztus 27.

a szlovák nemzeti felkelés 25. évfordulója alkalmából szerdán a néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében zenés irodalmi esten emlékeztek meg a negyed évszázaddal ezelőtt lezajlott történelmi eseményről. a színvonalas művészeti műsorban felléptek annap penásková-kajabová és jiri zachradnicek, a pozsonyi nemzeti színház operaénekesei, zongorán kísért milan dubovsky zeneszerző. a neves szlovák művészek smetana, dvorzák és suchon operáiból adtak elő részleteket. fellépett még a műsorban kürthy éva, steinert mária és bodor tiber színművész.

a szlovák hét alkalmából, ugyancsak a néphadsereg központi klubjának nyári helyiségében nyílt meg nagyszámu érdeklődő jelenlétében a csehszlovák katonaművészek grafikai kiállítása. linómetszetek, rézkarcok és tusrajzok vallanak a baráti szomszédos állam hadseregének életéről. a kiállítást jozef papulaj, a csehszlovák kultúra igazgatója nyitotta meg. /mt1/

- v é g e -

- 34 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1969. augusztus 28.

bb. 1. Ujjászületik a margit-híd - batthyány tér - moszkva tér közötti városrész-elkészült az 1973-ig tartó rekonstrukció út-temterve

i hb/j/gk/1e/1l cz

1969. augusztus 28.

a hír, hogy hónapokra lezárják a fő utca északi szakaszát, és nagyarányu forgalomelterelésre kerül sor a környéken, már jelezte: megkezdődik a margit-híd - batthyány tér - moszkva tér közötti városrész nagyon időszerűvé vált rekonstrukciója és hozzálátnak több budai forgalmi gócpont korszerűsítéséhez. ezzel kapcsolatban a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatóságán a következőkben tájékoztatták az mti munkatársát:

- a fő utcai uttestbontás valóban csak előjátéka egy rendkívül nagyarányu és meglehetősen hosszadalmas, 1973-ig tartó rekonstrukciónak, amely - s ez tényleg szabad eltitkolni - eléggé „megviselt”, majd a gépjárművezetőket és a gyalogosokat. 1973-ig megépül a metro budai szakasza és három - a batthyány téri, a moszkva téri és a déli pályaudvari - állomása. ezzel együtt rendezni kell a forgalmi gócpontok környékét. a szentendrei hév végállomása a batthyány térre kerül, a pálya a margit-híd budai hidfőjétől a bem rakpartonkérőg alatt húzódik. ugyanebben az időben korszerűsíteni kell a mártírok útját, mint a budai nagykörut egyik szakaszát. folyamatosan munkálkodnak a víziváros rekonstrukcióján is, ami szanálásokkal, új támfalak építésével jár. tehát valóban „megmozdul”, a föld budán a margit híd budai hidfőjétől, egészen a déli pályaudvarig.

/folyt.köv./

de

- 1 -

bb. 4. / ujjaszületik... folyt./ it

-rengeteg tennivaló lesz, s ezek közül csak a legnagyobbak: át kell építeni a közműveket szinte az egész városrészben. forgalmi csomópontot kell kialakítani a batthyány téren autóbusz-, villamos- és felszín alatti hév-végállomással. foglalkoznak a szakemberek azal a tervvel is, hogy a batthyány téren új hajóállomást létesítsenek. a 9-es villamos vonalát a margit híd és a batthyány tér között felszámolják, a bem rakpart batthyány tér - lánchíd közötti szakaszán viszont a pálya a duna-parti oldalra kerül. / az építők azonban ígérik, hogy a villamospálya átépítése miatt a bem rakparti szép fasort nem vágják ki. / a fő utcában átépítik a közműveket, a kockaburkolatot aszfaltburkolattal cserélik ki, s ugyancsak aszfaltozzák a mártírok utját. a 6-os villamos pályájának egy része a mártírok utjáról - pest felé menet - a tölgyfa utcába kerül, mert a mártírok utjának a török utca - bem utca közötti szakasza nagyon szűk, s a korszerű közut mellett a két villamospálya nem fér el. átépítik a fazekas utcát, a horvát utcát, a csalogány utcának a fazekas utca - bem rakpart közötti szakaszát. teljesen átrendezik a margit híd egész budai hídfőjét, s ott megoldják többek között a hídfőnél levő 6-os villamosmegálló és a kéreg alá kerülő hév margit-hídi állomás kapcsolatának megteremtését.

- egy egész városrész arculatának megváltoztatása nagyon bonyolult műszaki, mély- és magasépítési, közlekedésépítési feladatot jelent. több száz vállalatnak kell együttműködnie. a munkálatokat a fővárosi tanács közmű- és mélyépítési főigazgatósága koordinálja, s már el is készült az 1973-ig befejeződő rekonstrukció ütemterve, pontosan meghatározva, hogy melyik évben mi épül. az idén megkezdtek a fő utcai főgyűjtő kialakítását, ez azonban áthúzódik a jövő évre is. azért tart olyan sokáig, mert bővíteni kell a főgyűjtő csatornát, a fő utcaiba kell bekötni. a hév bevezetését a batthyány térre a jövő évben kezdik meg, akkor viszont a bem rakpartról a forgalmat az alsó rakpartra irányítják. ezért hozzák rendbe még az idén az alsó rakpartot a margit-híd budai hídfő és a halász utca között. készülnek már a többi 1970. évi munkákra is, amikor a többi közt hozzálátanak a mártírok utja és a tölgyfa utca korszerűsítéséhez és az azzal járó közművetújításhoz. /mti/

--

- 2 -

hiszen a hév kéreg alá helyezésével a bem rakparti főgyűjtő csatornát

le

bb. 3. szeptemberben budapesten tanácskozik az egészségügyi világszervezet európai területi irodája

i zsu/mm/zs/11 cz

1969. augusztus 28.

az egészségügyi világszervezet /who/ 19. európai regionális bizottsági ülését szeptember 9 és 13 között budapesten tartják. a tanácskozásról dr. felkai dénes, az egészségügyi minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályának vezetője elmondta:

- az értekezleten 29 ország képviselteti magát - egészségügyi kormánydelegációval. a who több mint 80 nemzetközi egészségügyi szakmai szervezettel tart kapcsolatot, s e szervezetek egy része szintén küld delegációt az ülésre. hazánkba érkezik a tanácskozásra dr. leó kaprió, az európai területi iroda igazgatója és dr. l. bernard, a who főigazgatóhelyettese.

- a tanácskozás egyebek közt foglalkozik az Európában előforduló gyakoribb járványos betegségekkel, mint például az influenza, a fertőző májgyulladás és a kanyaró elleni harc feladataival.

- az ülés tematikájának lényeges része az ugynevezett „civilizációs”, betegségek elleni küzdelem. e betegségek - például a szív és érmegetegedések - szaporodnak. magyarországon a halálozások mintegy egyharmadát szív- és érmegetegedések okozzák.

az értekezleten megvitatnak még számos más fontos egészségügyi kérdést. külön témaként szerepelnek az értekezleten a közúti balesetek, amelyek egyre nagyobb gondot okoznak mind a közlekedési, mind az egészségügyi hatóságoknak. /mti/

--

bb. 4. kedvezményes ifjúsági előadások az erkel színházban

hi 1/tm/zs/11 bs

1969. augusztus 28.

az operaház erkel színháza az új idényben gyakrabban tart ifjúsági előadásokat. a színház külön ifjúsági bérlet-sorozatokat bocsát ki s a már hagyományos vasárnap délelőtti ifjúsági előadások mellett növeli a hétköznap fél hat órakor kezdődő előadások számát is. az ifjúsági előadások helyára a napi árnál 40 százalékkal olcsóbb lesz. /mti/

--

- 3 -

le

bb 5. „egyetemisták a fővárosért,, - új feladatok a kisz budapesti bizottságának munkatervében

i pr/gk/um zs cz

1969. augusztus 27.

a magyar kommunista ifjusági szövetség budapesti bizottsága a most induló tanévre is meghirdeti jól bevált társadalmi munkaakcióját, az „egyetemisták a fővárosért - a főváros az egyetemistákért,, mozgalmat. a hallgatók - részt vállalva majdani szakterületük feladatainak megoldásából - megismerkednek budapesti gondjaival, az időszerű várospolitikai kérdésekkel. a számukra összeállított feladatterv sokrétű munkát biztosít, a témák túlnyomórészt összefüggnek az intézmények tudományos diákköreinek tevékenységével, a készülő diplomatervekkel, főiskolai szakdolgozatokkal.

a budapesti kisz-bizottságon már összeállították a mozgalom 1969-70. tanévi munkaprogramját. az akció ebben a tanévben mintegy háromezer fővárosi egyetemistának biztosít szakmai társadalmi munkát. így a többi közt részt vehetnek a tartási, életjáradéki és örökösödési szerződésekkel kapcsolatos ellenőrzésekben, bekapcsolódhatnak a a jéggyári rekonstrukciók tervezésébe, a belvizes területek felmérésébe, a szolgálat egységek forgalmának felmérésébe, a csökkent munkaképességű dolgozók új munkalehetőségeinek feltárásába, a peremterületek kereskedelmi, fehér feltjainak, feltárásába, légszennyezettségi vizsgálatokba. részt vállalhatnak kulturális, szociológiai, utóvizsgálatokból, gyógyszerárak ellenőrzéséből, személyszállító kötélpályák létesítési lehetőségeinek vizsgálatából, üzletek, vendéglátóipari egységek helyszíni ellenőrzéséből.

a hazafias népfront budapesti bizottsága a nemzeti panteon kialakításához várja az egyetemisták segítségét. a budapesti műszaki egyetem hallgatóinak jut például a kerepesi temető geodéziai felmérése, az elte diákjainak munkája lesz a temetőben nyugvó neves halottak összeírása, a kertészeti egyetem hallgatói pedig a temető parkosításán munkálkodhatnak.

/mt1/

- 4 -

bb. 2. „hangolnak,, a szarvasbikák

vid kz/11 bs

1969. augusztus 28.

a gemenci állami erdő és vadgazdaság híres rezervátumaiban már hallatják hangjukat „hangolnak,, a szarvasbikák. a vadászok az igazi szarvasbögés kezdetét szeptember első hetére várják. az izgalmas vadász esemény előkészületei megkezdődtek. a vadászházakban készítik a szállásokat a külföldiek számára. az első vendéget karapáncsára várják e hét végén, majd ezt követően egymást váltva érkeznek a svájci, az nszkbeli, s a spanyol vadászok. többségük állandó vendég a szarvasbögés idején. a nagy vadászati idény kilátásai általában jók: szépen fejlett agancsot viselnek a golyóraérett bikák. kijelölték már a leszállásokat is, ahonnan megfigyelhetik majd a párviadalt a „háremért,,./mt1/

--

bb. 8. ismeretterjesztő „hobby,, - 2200 felfedező és találmány hiteles anyaga egy jászberényi jogtanácsos gyűjteményében

vid ká/11 cz

1969. augusztus 28.

a tudományos ismeretterjesztés szenedályának hódol dr. Kováts Andor a jászberényi aprítógépgyár jogtanácsosa: több mint tíz éve gyűjti a világ híres embereire, felfedezőire, a nagyjelentőségű műszaki, technikai találmányokra vonatkozó pontos adatokat, rajzokat, leírásokat. képes eseménynaptárában 2 200 felfedezőről, találmányról található hiteles rajzleírás.

a hiteles képek és adatok gyűjtése érdekében bejárta egész Európát, többszáz fényképfelvételt készítet, ezernyi adatot gyűjtött a különböző technikai muzeumokban. jelenleg is több mint husz külföldi muzeummal, intézettel áll levelezési kapcsolatban és állandóan bővíti értékes gyűjteményét.

a képes eseménynaptár egy részét folytatásokban adja közre a szolnok megyei néplap./mt1/

--

- 5 -

bb 6. megőrzik a gellérthegy színét

i gl/mm;um ie cz

1969. augusztus 27.

több mint 300 négyzetméter területen végzett biztosítási munkákat az idén a gellérthegy meglazult szikláin a fővárosi ut-és közműépítő vállalat. a balettintézet diákotthona, a volt kolostor épület fölött a szikla természetes kötése meglazult és most omladozik. a fukév munkásai a rossz állapotban lévő sziklafalba 60 centiméter mélységben, egymástól 30 centi távolság ra lukakat furtak. a lukakba cementtel kevert kötőanyagot préseltek, a fallal párhuzamosan kívülről pedig hálószerűen betonacéllal kötötték össze a lukakat. erre habarcsszerű kötőanyagot borítottak, ami az egész biztosított területet befedi.

ezzel kapcsolatban azonban sok panasz érkezett az építőkhöz; azt kifogásolták, hogy a külső kötőanyag szinte rontja a gellérthegy látványának összhangját. a fukév-ben most terveket készítettek a kötőanyag színének megváltoztatására. a sziklatörmelékbe belekeverik a kötőhabarcsba és így a további szikla-restaurálásánál sikerül majd elérni azt a színárnyalatot, mely nem lesz elütő a gellérthegy színétől.
/mti/

--

bb 7. harminc évig ápolták - egy hónapig virágzott

vid/kz/mné/ká/um cz

1969. augusztus 28.

harminc évig ápoltak egy különleges disznóvényt - agave americanat - a győri pamutszövő és műbörgyár udvarán. a bokoralaku disznóvény virágszára ez év április elején bujt ki, 2 hónap alatt elérte a 6 méter magasságot és dusan berakódott virágokkal. a múlt héten az utolsó virága is elvirágot, s ezzel egyidőben a hatalmas növény alsó levelei pusztulásnak indultak. e dél-amerikában honos husoslevelű disznóvénynek tulajdonsága ugyanis, hogy csak egyetlen egyszer - 12 -90 éves kora között virágzik - aztán elhal. /mti/

- 6 -

bb. 9. újabb régészeti leletek fejér megyében

vid ká/ll cz

1969. augusztus 28.

fejér megye régészeti lelőhelyein - tácon, sukorón és mezőkomáromban - újabb értékes leletek kerültek felszínre az ásatások során. hazánk egyik legjelentősebb római kori településén a táci gorsiumban, újabb adatokkal bővült a hajdani városka története. a régészek megállapították, hogy a település legkorábbi korszaka az i.u. 50-re tehető, amikor egy 500 főnyi katonai lovas-csapat ütött tábort ezen a vidéken. a katonai tábor északi és déli kapujához vezető második főutvonal is felszínre került.

folytatják a gorsium centrumában lévő hatalmas épület feltárását is. itt az elmúlt időszak legérdekesebb lelete egy házi istent - lar-t - ábrázoló bronzszobrocska volt.

sukorón befejeződött az ujkőkori telep ásatása. az 1. e. 3000 körüli időkből származó leletanyag a vonaldiszes kerámia kottafejes korszakából való, s igen értékes emlék. feltárták az ujkőkori telep más nyomait is, két sorban jellegzetes hosszú cölöpházak, tüzezhelyek kemencék kerültek elő. az ásatások kiemelkedő fontosságú lelete volt az ember - illetve állatábrázolásokkal díszített idolo.

mezőkomáromban a leletmentő ásatások során egy kora-bronzkori település részletei kerültek elő. /mti/

--

- 7

bb. 10. kitelepítik az üzemeket az erzsébetvárosból - kevés az óvoda a 16. kerületben - mire figyelmeztetnek a tanács tagi beszámolóknak - harc az alkoholizmus ellen - nagy érdeklődést keltő témák a kerületi tanácsülések napirendjén

t gj/zs/gy/cz

1969. augusztus 28.

gordon judit, az mti munkatársa jelenti:

csütörtök a tanácsülések napja volt budapest: öt kerület tanácsügyi testülete tárgyalta meg városrésze időszerű kérdéseit, a szakigazgatási szervek időszerű feladatait.

erzsébet város távlati fejlesztése

----- volt a központi témája a 7. kerületi tanács ülésének. a nagyobb arányú, a kerület egész területét megváltoztató rekonstrukcióhoz a tervek szerint csak 1980-ban látnak hozzá. addig azonban sok fontos „közbenső”, rendezési, szanálási feladatot oldanak meg. folytatják például a már megkezdett műszaki építésvizsgálatokat; a lakóházakat tetőtől talpig végig röntgenezik, s megállapítják állapotukat. a műszaki diagnózisok alapján döntenek majd az épületek sorsáról: arról, hogy melyek a lebontásra érett háztömbök, s melyek azok, amelyek sürgős felújításra szorulnak. a vizsgálatok tapasztalatainak birtokában döntenek arról is, hogy a főutvonalai foghíjakat hogyan és mikor építsék be, hogy azok beleilleszkedjenek a környezetbe. a rekonstrukció megkezdéséig előszanálásokat is végeznek. a felszabaduló területeken ideiglenesen játszótereket és gépkocsiparkolóhelyeket létesítenének.

a 7. kerület egyébként budapest legsűrűbben lakott, legszorosabban beépített negyede. ez indokolja, hogy végsősoron a kerület valamennyi üzemének előbb-utóbb el kell költöznie. a kitelepítési ütemterv szerint a közeljövőben husz vállalat, ktsz költözik ki az erzsébetvárosból.

a 3-6 éves gyermekek óvodai elhelyezése

----- szerepelt a 16. kerületi tanács ülés napirendjén. a tanácsnak meglehetősen sok gondot okoz, hogy a kerületben kevés az óvoda. jelenleg a tanács és az üzemi óvodákban összesen csupán 790 hely van, viszont több mint ezer gyermeket kellene elhelyezni. /az elmúlt óvodai „tanévben”, 225 indokolt felvételi kérelmet kellett elutasítani helyhiány miatt./

a tanácsülésen beszámoltak arról is, hogy a 13 tanácsú óvodából csak négy mondható korszerűnek: 3 óvoda épülete - életkorát tekintve - túljár a hetedik x-en, 5 óvodát pedig lakásokból alakították át. a gyermekintézmények tárgyi feltételeit is mielőbb javítani kell - mutattak rá az ülésen. hűtőszekrény például csak egy óvodában van, holott a közfelépítési előírásai szerint mindenütt lenni kellene.

/folyt. köv./

8.40/gy

- 8 -

8.50

bb. 10. / kitelepítik.... 1. folyt./ gy

a tanács fontos feladatának tekinti az apróságok gondozása feltételeinek javítását, a gyermekintézmények lehetőségeihez mért korszerűsítését. szóvá tették az ülésen a tanács tagok: sokat segítené, ha a kerületben levő nagyobb üzemek az óvodai ellátás fejlesztéséhez valamilyen formában hozzájárulnának.

a tanácsügyi beszámolóknak tapasztalatairól

----- tárgyaltak a 13. kerületi tanács ülésén. megállapították, hogy a korábbi évekhez képest valamelyest csökkent a beszámolókon résztvevők száma. viszont nagyon sok hasznos, a tanács munkáját segítő felszólalás hangzott el. a háziasszonyok arra hívták fel a figyelmet, hogy - valószínűleg a rendelés, az árterítés fogyatékosai miatt - jónéhány közért boltban sokszor a legalapvetőbb élelmiszerek sem kaphatók. a kerület külső részein levő körzetekben sok jogos panasz hangzott el a kátyukkal, huppanókkal teli uttestek, a gyenge fényerejű utcai lámpák miatt.

a tanács utasította a végrehajtó bizottságot: alakítson ideiglenes bizottságot, amely a tavalyi és az idei tanácsügyi beszámolókon elhangzott közérdekű bejelentések és javaslatok intézését vizsgálja majd felül. a tanács határozatban mondta ki azt is, hogy a beérkezett javaslatokat a vb az éves, illetve a távlati tervek kialakításánál messzemenően vegye figyelembe.

az alkoholizmus elleni harc

----- eredményei és a túlzott alkoholfogyasztás elleni küzdelem feladatai szerepeltek a 18. kerületi tanács ülés napirendjén. az egészségügyi osztály arról számolt be, hogy esztendőről-esztendőre nő az alkoholelvonó szakrendelés forgalma. míg 1965-ben csupán 300 gondozottat tartottak számon a kerületben, addig 1968 végéig ez a szám 682-re emelkedett. örvendetes viszont, hogy az alkoholisták gondozása - amelybe beletartozik az aktív elvonó kezelés és az utógondozás - a tapasztalatok szerint hatékony: a visszaesők száma csupán 30 százalék körül mozog.

a tanácsülésen megszabták a legfőbb feladatokat is. eszerint a kerületi alkoholizmus elleni társadalmi bizottság elsősorban az üzemekben és a közlekedési dolgozók körében végzi felvilágosító, propaganda tevékenységét. a testület növeli társadalmi segítőinek számát és a korábbinál nagyobb részt vállal az alkoholisták felkutatásában. ezenkívül társadalmi őrzőket szervez, amelyek ellenőrzik az italárusítást, figyelemmel kísérik, hogy a különböző vendéglátóipari egységekben betartják-e a fiatalok kiszolgáltatásával kapcsolatos korlátozásokat.

/folyt. köv./

8.45/fgy

- 9 -

8.50
8.40/gy

bb. 11. emlékművet állítanak tiszadobon vásárhelyi pálnak
vid-ká/gy/cz

1969. augusztus 28.

a magyar vízügyi szolgálat a tiszta szabályozásában, illetőleg a tiszta-völgy ármentesítésében elévülhetetlen érdemeket szerzett vásárhelyi pálnak vízimérnöknek, születése 175. évfordulóján emlékművet állít a szabócs megyei tiszadob községben.

vásárhelyi pálnak készítette az első részletes és az egész tiszára kiterjedő szabályozási tervet, 106 átvágással a folyó medrét kerekben egyharmadával kívánta megrövidíteni. a terv nagy érdeme, hogy az átvágásos szabályozást és a töltéssel való ármentesítést egységes és egymástól elválaszthatatlan feladatnak tekintette.

vásárhelyi terve a nagy erőfeszítésekkel létrehozott tiszavölgyi társulat központi választmányának tagjai körében - hatalmas méretei és költségei miatt - kedvezőtlen fogadtatásra talált. a kialakult szenvedélyes vita a kiváló szakembert -, akinek egészségét a több évtizedes megfeszített munka amúgyis aláásta - olyannyira igénybe vette, hogy a választmány 1846. április 8-1 ülésén szívszéthűdést kapott és meghalt. a későbbi tapasztalatok igazságot szolgáltatottak vásárhelyinek és a tiszta szabályozását végül is az ő elgondolásai alapján kellett helyesbíteni, illetve befejezni.

vásárhelyi pálnak tiszadobi emlékművét, amelyet augusztus 31-én, vasárnap ünnepélyesen avatnak fel, zilahi istván ybl-díjas építész tervezte, s a szoboralak, amely a talapzattal együtt 5,2 méter magas, grantner jeno alkotása./mti/

bb. 12. új fafeldolgozó üzem zalahalápon

vid-ká/gy/cz

1969. augusztus 28.

új fafeldolgozó üzem építését kezdte meg a keszthelyi erdőgazdaság zalahalápon. a 17 millió forint költséggel épülő létesítményben évente 70 ezer köbméter szálfaát dolgoznak fel fűrészelt áruvá. az új üzem 1970-ben kezd meg a termelést./mti/

8.55/szb

90920

90920

- 10 -

bb. 13. új városközpontot alakítanak ki szigetvárótt
vid-ká/gy/cz

1969. augusztus 28.

szigetvárótt új városközpont bontakozik ki, a felszabadulás téren, amely hazánk egyik legszebb, legmodernebb kisvárosi tere lesz. az első épületek alapjait a hatvanas évek elején rakták le és jövőre - felszabadulásunk negyedszázados évfordulójára - alakul ki a tér végleges képe. a kialakuló új városközpontban épült fel a 350 személyes, korszerű filmszínház és előtte állították fel a költő zrínyi miklós szobrát. a teret két- és háromemeletes hivatali épületek, illetve lakóházak szegélyezik. épül az mszmp járási és városi bizottságának székháza, s a téren kap helyet szigetvár új felszabadulási emlékműve, amelyet 1970. április 4-én avatnak fel. a felszabadulás téréhez csatlakozóan teljesen új városnegyed nő ki a földből./mti/

bb. 14. nyugdíj- és gyermeksegély folyósítás, tüker-levonás -
elektronikus úton

1 hi/tm/zs/gy/bs

1969. augusztus 28.

a társadalombiztosítási ügyvitel az utóbbi években korszerűbbé vált, a csaknem tízmillió biztosított ügyeinek adminisztrációját nagyrészt gépesítették. a nyugdíjfolyósító igazgatóságnál például bevezették az elektronikus adatfeldolgozást: a korábbi lyukkártyagépek helyett nagy teljesítményű elektronikus berendezést helyeztek üzembe, amely havonta egymillió 320 ezer nyugdíj összegét, s több mint 400 ezer nyugdíjas havonkénti tükerlevonását gyorsan, hibátlanul és határidőre kiszámítja.

az elektronika alkalmazása lehetővé tette a társadalombiztosítás más területein is a gépi adatfeldolgozást. legutóbb például áttértek a gyermekgondozási segély-ügyek központi intézésére, majd később ezt a munkát is elektronikára szervezték át. a gépesítés előnyét egyébként jól szemlélteti egy újszerű feladat gyors és ötletes megoldása: a kormány rendelete értelmében a dolgozók évvégi részesedése beleszámít a nyugdíjba, s mivel ezt az összeget csak a következő évben fizetik, így a megelőző esztendőben nyugdíjazottak járandóságát újból meg kellett állapítani. mintegy 15 ezer nyugdíjasnál az összeg kiszámítását és a módosító határozat elkészítését - mintegy három hónapi manuális munka helyett - elektronikus úton végezték el, amivel körülbelül 150 ezer forint túllórát takarítottak meg.

a társadalombiztosítási ügyvitel más ágaiban is tervszerűen halad a gépesítés. az utóbbi másfél esztendőben 260 különböző új irodagépet állítottak munkába. a többi között lehetővé vált a gyógyszer-vények ellenőrzésének korszerűsítése. ezt a munkát két hónap óta gépi úton, askota-automatákkal végzik./mti/

9.00/gy

90920

1000 DM

- 11 -

bb. 15. tájékoztatás az őszibarack-dömpingről - újabb 4 300 holdon fordultak termőre a fák

1 jf/j/zs/gy/cz

1969. augusztus 28.

az idén az 1958-60-as évek őszibaracktermésének hozzávetőleg négyszerese kerül a piacokra. mivel magyarázható ez az árubőség, amely helyenként már értékesítési problémákat okoz? az mti munkatársának erre a kérdésére a mti szakemberei elmondták: az utóbbi időben az őszibarack már nem számít az exkluzív gyümölcsök közé, a hazai mezőgazdasági nagyüzemek - örvendetes módon - ,,hétköznapivá,, tették ezt a barackfélét.

míg tavaly atig 15 000 holdnyi üzemi gyümölcsösben szüreteltek, addig idén a termőterület meghaladta a 19 000 holdat; ez évben ugyanis 4 300 holdon fordultak termőre a fák. a fiatal gyümölcsösökből még tartalék is van, mert több mint 2 000 holdon csak a következő időszakban várható az első termés. időközben azonban az előregedett gyümölcsösöket fokozatosan kivágják majd, így mindent egybevetve, 1970 végéig lényegesen már nem növekedik meg a termőterület.

a szakemberek véleménye szerint a gazdaságok ugyan a tervezettnél valamivel nagyobb területen rendezkedtek be őszibarack termesztésére, és a termés hozamok is a várakozás felett alakultak, mégsem lehet szó semmiféle túltermelésről. az országnak ugyanis vannak még csupán részben ellátott sőt, teljesen ellátatlan területei, például egyes bányavidékek körzetében. ezeket fokozottabban be kellene kapcsolni a kereskedelmi hálózatba, és ebben az esetben még a bőtermő években is le lehet vezetni az időszakonként mutatkozó ,,árufelesleget,,.

sokan szóvateszik azt is, hogy baj van a gyümölcs zamatával, bár külsőre a minőség megfelelőnek látszik. a szakemberek szerint a puha husu gyümölcsök értékesítési ideje nem lehet több néhány napnál, mert az áru gyorsan romlik. emiatt a kereskedelem olyan állapotban kéri a barackot, amikor az íz- és zamatanyagok tökéletesen még nem alakultak ki, azaz a gyümölcs nem érte még el az ideális érési időt. ezen is a gyorsabb áruterítéssel és a megfelelő gépesítéssel lehet majd segíteni./mti/

..

bb. 16. pécssett rendezik az első országos audiovizuális nyelvoktatási konferenciát

vid-ká/gy/cz

1969. augusztus 28.

a tit baranya megyei szervezete pécssett rendezte meg az első országos audiovizuális konferenciát. az idegen nyelvek tanításának ezt az új, korszerű módszerét jugoszláv szakember - dr. petar guberina, a zágrábi egyetem professzora - kíséreltette ki és ennek nyomán kapta a jugoton nevet.

/folyt. köv./
9.10/gy

- 12 -

10⁰⁰ Dm

bb. 16. / pécssett rendezik... 1. folyt./ gy

a jugoton-rendszerű audiovizuális nyelvoktatás európaszerte elterjedt és hazánkban is eredményesen alkalmazzák. pécssett és baranyában például ötven üzem, vállalat, intézmény több mint ezer dolgozója kapcsolódott be az intenzív - hallásra és látásra alapozott - nyelvtanulásba. az ősz folyamán sorra kerülő országos konferenciára máris mintegy száz nyelvtanár jelentette be a részvételét. összegezik a jugoton-rendszerű oktatás hazai tapasztalatait, különös tekintettel a pécssett és baranyában elért eredményekre, s egyben megvitatják az audiovizuális nyelvoktatás továbbfejlesztésének lehetőségeit is. a tit felkérésére dr. petar guberina professzor is részt vesz és előadást tart a pécsi konferencián./mti/

..

bb. 17. tájékoztató a tanyai iskolák helyzetéről - az új tanévben csaknem 145 000 tanuló jár osztatlan iskolába

1 zsu/tm/zs/gy/cz

1969. augusztus 28.

hogyan alakul az új tanévben a tanyai iskolák helyzete? - erről tájékoztatta az mti munkatársát dr. kálmán györgy, a művelődésügyi minisztérium általános iskolai osztályainak vezetője.

- szeptember elsején az általános iskolás koru gyermekek közül csaknem 145 000-en kezdik az évet tanyai, ugynevezett öszszevont osztályokból álló iskolákban. közülük mintegy százezeren alsótagozatosak. a felsőtagozatos tanyai gyermekek közül körülbelül ötezren már körzeti központi iskolákban tanulhatnak, ahol szakrendszerű oktatásban részesülnek. hatezren kapnak diákotthoni ellátást.

- az osztatlan iskolába járó gyermekek az általános iskolásoknak csak 11,6 százalékát alkotják. a viszonylag alacsony arányszám azonban nem jelenti azt, hogy a probléma nem jelentős, hiszen ezek a tanyai gyerekek szinte behozhatatlan hátrányba kerülnek a városi társaikkal szemben. az osztatlan iskolát végzett diákok közül sokkal kevesebben jelentkeznek továbbtanulásra, mint a városi, falusi iskolákból - nem mintha a tanyai gyermekek tehetségtelebnek lennének, hanem mert informáltságuk, oktatásuk színvonala lényegesen alacsonyabb a városiakénál.

- a tanyai iskolák helyzete anyagi szempontból is rosszabb, mint a városi iskoláké, ugyanis az iskolák a fejlesztési összegget a tanulók számától függően kapják - és a tanyai iskolák általában kis létszámuk.

/folyt. köv./
9.20/gy

- 13 -

10⁰⁰ Dm

bb. 17. /tájékoztató... folyt./ gy

- az osztatlan iskolák problémáját véglegesen az ország települési strukturájának átszervezése oldandó meg - tehát az, ha megszülné az elszórt tanyavilág, az azonban rendkívül hosszú folyamat. az átmeneti megoldás az, hogy fokozatosan egyre több körzeti iskolai központot és diákotthonot szervezzünk, hogy minél több gyermek részesülhessen szakrendszerű oktatásban és járhasson jól felszerelt iskolába. a negyedik öt éves terv időszakában mintegy 9-12 ezer tanyai gyermek számára szeretnénk új diákotthoni helyet biztosítani. ehhez azonban igen nagy összegű állami támogatás kell, mert csupán egyetlen diákotthoni hely létesítése csaknem negyvenezer forintba kerül. a diákotthonok fenntartása, üzemeltetése sem kevésbé költséges: személyenként havonta átlag 750 forint, amiből csupán 100-100 forint terheli a diákokat. reméljük azonban, hogy megvalósul a terv, amely jelentősen segítené a tanyai gyermekek tanulását, előmenetelét./mti/

bb. 18. szeptember első felében: műszaki szakkörvezetők országos tanácskozása

1 pr/gk/zs/gy/cz

1969. augusztus 28.

a kisz nagy figyelmet fordít a fiatalok műszaki kultúrájának fejlesztésére, az ezermesterkedés, barkácsolás elterjesztésére, az alapvető szakmai ismeretek színvonalasabb oktatására. ennek jegyében kerül sor a műszaki szakkörvezetők országos tanácskozására, amelyet az idén háromnapos programmal rendeznek meg szeptember 11 és 13 között. a konferencián előadások hangzanak el a „csináld magad”, mozgalom hazai helyzetéről, a szakmai oktatás módszereiről, céljairól, a műszaki szakkörök munkájának értékeléséről, a korszerű lakáskultúráról.

az eszmecserének mintegy kiegészítéseként „csináld magad”, címmel a budapesti őszi vásár ideje alatt kiállítás nyitnak a városligetben. a kisz és a magyar uttorók szövetségének bemutatóján a látogatók megismerkedhetnek azokkal a javító, szerelő, karbantartó műveletekkel, amelyeket bárki elvégezhet, különösebb szakképzettség nélkül is. felsorakoztatják azokat a modelleket, maketteket, apró kényelmi cikkeket, hasznos barkácsolmunkákat, amelyeket egyebek között a 2. kerületi róza ferenc uttoróház, a békéscsabai kállai éva uttoróház, a csepeli és az újpesti uttoróház egyes kezű szakköri tagjai készítettek. a kiállítás érdekessége, hogy komplett műhely áll a látogatók rendelkezésére, ahol gyakorolhatják azokat a festési, mázolási, tapétázási vagy villanszerelési műveleteket, amelyek ma már szinte elengedhetetlenek a ház körül./mti/

935/gy

10⁰⁸ 1/2

- 14 -

bb. 23. magyar párt és kormányküldöttség utazott bankská-bystricára

mm/gy/bs

1969. augusztus 28.

csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának meghívására csütörtökön gáspár sándornak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a szot főtitkárának vezetésével párt és kormányküldöttség utazott a szlovák nemzeti felkelés 25. évfordulójának ünnepségeire bankská-bystricára. a küldöttség tagjai: jedlicska gyula, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára, valamint sztankó pál, a magyar népköztársaság pozsonyi főkonzulja./mti/

bb. 10. /kitélepitik... 2. folyt./ gy

a közbiztonság helyzetéről

számláltak be a 11. kerületi tanács ülésén. megállapították, hogy a kerület közbiztonsági helyzete javuló tendenciát mutat: 1968-ban ugyan a büntető eljárások száma az 1967. évi szinten mozgott, de ez év első hét hónapjában már mintegy 13-15 százalékos volt a csökkenés.

a társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett bűntettek száma 1968-ban 5-6 százalékkal, az év eddigi részében 7,5 százalékkal csökkent. kevesebb a lopás és a sikkasztás, viszont növekedett a csalások száma. a tanácsülés állásfoglalása szerint bár összességében a kép biztató a gazdasági vezetőknek nagyobb gondot kell fordítaniuk a közvagyon védelmére, mert a helyzet még mindig nem megnyugtató.

a kerületi statisztikák szerint a személyi tulajdont sértő cselekmények száma mintegy 12-14 százalékkal csökkent. figyelmet érdemel azonban, hogy a betöréssel kapcsolatos lopások - főként a lakás és az üzletbetörések, továbbá a gépkocsi-feltörések - száma emelkedett. tavaly például mintegy 900 - 1 000 gépkocsifeltörés fordult elő - az esetek nagy százalékában - a vizsgálati jegyzőkönyv tanúsága szerint - a sértettek hanyagsága adott alkalmat a lopások elkövetésére.

szó esett a tanácsülésen a közlekedési balesetek alakulásáról is. az elmúlt hónapokban a növekedés mintegy 34 százalékos volt. a balesetek főként gyorsajtásból, szabálytalan előzésből, a követési távolság be nem tartásából adódtak, s lényegesen több baleset következett be műszaki hiba miatt, mint az előző évben./mti/

11.20/g

- 15 -

11³⁰ 1/2
11³⁰ 1/2

bb. 21. oroszul tanuló diákok, mérnökök, tudósok - sajtótájékoztató a gorkij nyelviskola induló tanfolyamairól

t tf/mné/zs/gy/bs

1969. augusztus 28.

a magyar szovjet baráti társaságnál csütörtök délelőtt sajtótájékoztatót jelentette be pocs ilona, a központi gorkij nyelviskola vezetője, hogy az 1969-1970-es tanév nyelvtanfolyamaira szeptember 1-től kezdődik a beiratkozás és három héten át várják az érdeklődőket, naponta - szombat kivételével - 15-19 óráig.

évente több mint 1 500-an ismerkednek az orosz nyelvvel, illetőleg fejlesztik, tökéletesítik tudásukat a gorkij nyelviskolán. immár többéves tapasztalat, hogy különösen a fiatalok között nagy a nyelvi érdeklődés: kezdve az általános iskolásoktól, a középiskolásokon át az egyetemistákig többszázan iratkoznak be a különböző fokozatu tanfolyamokra. részükre korántsem valamiféle korrepetálásról van szó, hanem az iskolai képzésnél magasabb szintű - például az egyetemi orosz tagozatok felvételi vizsgájára vagy állami nyelvvizsgá felkészítő - tanulásról. az utóbbi időben sokasodott a nyelviskolára beiratkozó műszaki szakemberek, tudományos kutatók, mérnökök, technikusok száma. első sorban azoktól az intézményektől, vállalatoktól jelentkeznek, amelyeknek sokrétű kapcsolataik vannak szovjet társintézetekkel, gyárrakkal.

ujdonság az ugynevezett intenzív tanfolyamok bevezetése. ez heti 6 órás nyelvtanulást jelent, mégpedig kétszer 3 órai elfoglaltsággal. a hagyományos tanfolyamok oktatási ideje: hetikét, illetve négy óra. alapfokú, középszintű, társalgási, nyelvvizsgára előkészítő és tolmáctanfolyamok várják a hallgatókat. az intenzív tanfolyamokon a legkorszerűbb audió-vizuális eszközökkel tanítanak: filmvetítés, diaképek bemutatása és magnetofonos nyelvi illusztráció kíséri, teszt élményszerűvé az előadásokat.

azt is elmondták a sajtótájékoztatón, hogy az új oktatási évben kérésre kihelyezett tanfolyamokat is szerveznek a vállalatoknál, intézményeknél - természetesen gyorsított formájú tanulást biztosítva./mti/

..

bb. 19. szövetkezeti nőküldöttség utazott hamburgba

mm/1e/gy/bs

1969. augusztus 28.

fehér lajosnénak, a szövetkezeti nőbizottság elnökének vezetésével csütörtökön szövetkezeti nőküldöttség utazott hamburgba. a delegáció részt vesz a szövetkezetek nemzetközi szövetsége mellett működő nőtanácsadó testület konferenciáján./mti/

..

11.40/gy

- 16 -

11.40/gy
19.08.02. Dny

bb. 20. megkétszerezték a popril szál termelését nyergesujfalun vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 28.

a nyergesujfalui viscosagyárban befejezték a popril üzem bővítését. nagyobb beruházás nélkül kétszeresére növelték a rendkívül keresett szál gyártását. a hároméves előttről, a műanyagipari kutató intézetrel közösen kialakított technológiát tovább korszerűsítették, s így az eredeti 300 tonna helyett 560 tonnát gyártanak évente. a danamid rostnál olcsóbb, kopásállóbb szintetikus szálakat legnagyobb mennyiségben a lörinci vattagyár dolgozza fel stepex pongyolák, hálósákok és más kemping ruházati cikkek anyagának töltéséhez. szállítanak a lakástextil-iparnak is, legújabb felhasználója pedig a palma gumi-gyár, amely nyiregyházi üzemében szőnyegpadló készítéséhez alkalmazza a rendkívül szép színekre festhető szálakat./mti/

..

b. 22. újabb üzemi próbák a tvk polietilén gyárában

vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 28.

a tiszai vegyikombinát területén 2,5 milliárd forintos beruházással épült a polietilén gyár. bonyolult berendezéseit a szovjetunióból, illetve angliából vásárolták és segítségükkel évente 24 ezer tonna nagynyomású polietilén granulátumot állítanak majd elő. ezt a műanyagot az ételmiszerek csomagolásától kezdve a hirteltechnikai iparáig széles területen hasznosíthatják és hazai gyártásával jelentős importot takaríthatunk meg. az új gyár szerelésén már tízenöt különböző vállalat brigádjai dolgoznak és az etilén üzem egyes részeiben megtartották a terhelési próbákat is. a pirolízis üzemszáz zárt csőrendszerében az alacsony oktánszámú benzint nyolcszáz fokos hőmérsékleten felbontották, s így etilént, propilént és különböző szénhidrogéneket nyertek. a két-hónapos próbákat most fejezték be, ugyanakkor megkezdtek a felkészülést az etilén gyár újabb készülékeinek - köztük a gáz-tisztító berendezéseknek - próbáira.

szerelik az angliából vásárolt készülékeket az új gyár másik egységében, a polimerizációs üzemben is. itt a berendezéseket a negyedik negyedévben próbálják ki. a két egymásba kapcsolódó üzemszázról, vagyis az etilén és a polimerizációs üzemből álló polietilén gyár indítására a jövő év első felében kerül sor./mti/

..

11.50/gy

- 17 -

12.00/gy

bb. 24. eltemették a baksai ezüstkalász tsz tragikusan járt három dolgozóját

vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 28.

nagy részvét mellett csütörtökön temették el a baksai ezüstkalász tsz három dolgozóját, akik egy gázos kutban - a vízszivattyú javítása közben - életüket veszítették. woger ede gépcsoportvezetőt és testvérét, woger istván szerelőt a görcsönyi, társukat, simon miklós szerelőt pedig az ócsárdi temetőben helyezték örök nyugalomra. az ezüstkalász tsz saját halottjaiként temette el a munka közben életüket veszített embereket. a közös gazdaság vezetősége 3 000 - 3 000 forint gyorssegélyt utalt ki a tragédia által sújtott családok számára. simon miklós a feleségén kívül hat gyermeket, woger ede két gyermeket hagyott hátra, míg woger istván az idős, beteges szüleit tartotta el. a termelőszövetkezet úgy határozott, hogy a jövőben segíteni fogja a nyolc kis árvát, a két özvegyet és a két idős szülőt. a szivattyújavításban részt vett negyedik ember, léhmann sándor, aki ugyancsak gázmérgezést szenvedett és akit idejében sikerült kimenteni a kútból szerdán elhagyta a kórházat. az időközben lezajlott vizsgálat megállapította, hogy a kut levegője gázzennyezett volt: 12,7 százalék széndioxidot, 0,2 százalék metánt, s mindössze 2 százalék oxigént tartalmazott. a szerencsétlenül járt emberek megsértették a munkavédelmi előírásokat, elmulasztották a zárt kut előzetes szellőztetését és nem használták védőkötelet./mti/

bb. 25. hobby kiállítás szolnokon

vid-ká/gy/bs

1969. augusztus 28.

hobby kiállítás nyílt csütörtökön szolnokon a fegyveres erők klubjában, ahol a különféle gyűjtőszervezetek hódolóit várják az érdeklődők elé feltűnő díszítő kincseiket. kiállítók között szerepel martz ferenc nyugdíjas szolnoki lakos, aki a város legrangosabb házi muzeumának tulajdonosa. félévszázad alatt vagyont érő régiségeket, bankókat, érméket, órákat, korabeli fegyvereket, festményeket, értékes rézműveket mentett át az utókor számára. fegyvergyűjteményének értékes darabja a jatagán, a handzsár, a kaukázusi tör. a pénzgyűjtemény ugyancsak bővelkedik érdekességekben. a vitrint díszítő buddha szobor, a kutya formájú kultikus füstölő vámbéri ármin gyűjteményéből származik. a különlegességek közé tartoznak a zománcozott török ékszerek./mti/

13.00/gy

- 18 -

1310

bb 26. 35 dekás őszibarackok

vid ká bh bs

1969. augusztus 28.

csongrád megye híres őszibarack-termő vidékén, a szatymazi tájkörzetben az eddigi legbőségesebb termést szüretelték az idén. amellet, hogy rengeteg gyümölcs ért be a fákon, köztük extra méretűek is bőven akadtak. a szatymazi finn-magyar barátság termelőszövetkezetben például a kísérleti táblán - ahol 23 fajta tulajdonságait vizsgálják - a nectarin advance fajta fájáról 30-35 dekásórás gyümölcsöket szedtek. a szövetkezetben 130 holdon termelnek őszibarackot. ebből 122 holdon most fordultak termőre a fák s máris gazdagon fizettek: 3000 mázsa illatos gyümölcs került le a szakszerűen gondozott ültetvényről./mti/

bb 27. megkezdődött az öt ember halálát okozó józsef nádor téri autóbuszgázolás ügyének tárgyalása

t vt/mm zs bh bs

1969. augusztus 28.

csütörtökön a pesti központi kerületi bíróságon megkezdődött héder mihály gépkocsivezető bűnyének tárgyalása. a fővárosi főügyészség foglalkozás körében elkövetett halált okozó gondatlan veszélyeztetés, valamint a társadalmi tulajdont károsító gondatlan rongálás miatt emelt vádat héder mihály ellen.

a vádirat szerint a vádlott ez év június 14-én budapesten, az v. kerületi józsef attila utcában körülbelül 40 kilométeres sebességgel vezetett egy mávaut autóbust. a jelzőlámpa szabad utat mutatót a münnich ferenc utcából közeledő, s a józsef attila utcát keresztező 15-ös autóbusznak. héder mihály későn vette észre a neki szóló piros jelzést, már nem tudott megállni és neki-ütközött a 15-ös autóbusznak, amely az összeütközés következtében felszaladt a járdára és a józsef nádor téri megállóban várakozók közül elgázolt öt személyt, akik olyan súlyosan megsérültek, hogy a helyszínen meghaltak. rajtuk kívül többen nyolc napon túli, néhány pedig 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedtek.

a vádirat ismertetését követően a bíróság megkezdte héder mihály kihallgatását, - aki a tanácsvezető bíró kérdésére válaszul - kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát.

a tárgyalást szeptember 2-án folytatják; előreláthatólag ekkor kerül sor a vád- és a védőbeszédre./mti/

12.45 bh

- 19 -

1315
1400 Dmf

bb 28. napi 30 ezer vevő, finisban a tanszervásár - hosszabbított szombati nyitvatartás az ápisz-boltokban

ikf/mm je bh bs

1969. augusztus 28.

szokás szerint csak augusztus 20-a után indult meg nagyobb méretekben a tanszervásár, amelyben hétfőtől már csúcsgazdálkodás számolnak az ápisz-üzletek. azóta a napi forgalom meg-háromszorozódott, jóval meghaladja az egy millió forintot, a vevők száma pedig a 30 ezret. elsősorban a füzetsomagokat vásárolják, a mintegy 250 ezer darabos összeállításból 170 ezer fogyott el eddig.

a múlt évben a „becsöngetés”, előtti két-három napra zsúfolódott a tanszervásár zöme. a mostani - úgy látszik - egy-másfél hétre osztott el, de a papírboltok most várják az utolsó rohamokat, a csúcsgazdálkodás tetőzését. a kiszolgálás gyorsítására változatlanul megerősített létszámmal, 170 iskolás kisegítővel dolgoznak a boltok, szükség esetén a pult mögé állnak a központ dolgozó is. két gépkocsit, s motorkerékpáros áruszállítókat is készenlétben tart a vállalat arra az esetre, ha egy-egy üzletben váratlanul sürgős áru utánpótlásra lenne szükség. az elkészítve számítva szombaton 22 főútvonalon lévő ápisz-bolt délután 6 óráig tart nyitva.

az idei tanszervásár - a délutánonkénti zsúfoltságot leszámítva - aránylag zökkenőmentes, s nem panaszkodtak eddig a vevők az áruellátásra sem. az iskolaév kezdéséhez a legfontosabb tan-szerek változatlanul bőségesen állnak rendelkezésre. a választék-bővítésre szánt osztrák pepitamintás füzetszerkezetnek olyan sikere volt, hogy az ápisz 60 ezer darabos készlete már elfogyott. az olcsó diákírószerkezet jelenleg csak előjegyzésre kapható, mert a rendelkezésre álló 800 darab szinte napok alatt elfogyott. a tanszervásár apró szépséghibája, hogy az ellenőrző-borító ügye változatlanul megoldatlan. hiába ígérték a felkészülésről szóló sajtótájékoztatón az igények kielégítését - a műanyag borító jelenleg hiánycikk, egyetlen ápisz-boltban sem kapható. /mt/

bb 31. gyümölcsstermesztési tapasztalatcsere és növényvédelmi kiállítás mátyásfalván

vid ká bh bs

1969. augusztus 28.

csütörtökön gyümölcsstermesztési tapasztalatcsere és növényvédelmi kiállítást rendeztek a mátyásfalvi állami gazdaságban. szabolcs megye gyümölcsstermesztő nagyüzemeinek szakemberei a gazdaság kísérleti parcelláin tanulmányozták a legújabb növényvédőszerkezeteket - títán, morestan, mildex stb. - hatását. ezt követően a művelődési házban megtekintették a növényvédelmi kiállítást, amelyen a legújabb növényvédőszerkezeteket, felszereléseket, háziáji növényvédő kisgépeket mutatták be. /mt/

- 20 -

13.15 bh *ke 131*

bb 29. orvosi műszeripari kiállítás nyíregyházán

vid/ká bh bs

1969. augusztus 28.

az egészségügyi minisztérium orvosi műszerügyi intézetének rendezésében csütörtökön nyíregyházán orvosi műszeripari kiállítást nyitottak. az orvosi műszereket és felszereléseket gyártó vállalatok a kiállításon - kapcsolódva a pénteken kezdődő tudományos tanácskozás témájához - elsősorban alkatrész, érzéketlenítésel összefüggő berendezéseket mutatnak be. ezenkívül kiállították a legújabb típusú, automatikusan vezérelhető műtőasztalt és sok más orvosi felszerelést. a kiállítás megnyitását követően a gyártó vállalatok és a szabolcsi egészségügyi intézmények képviselői kerekasztal beszélgetésen cserélték ki tapasztalataikat a használatban lévő egészségügyi berendezésekről. /mt/

bb 30. mezőgazdasági gépbemutató debrecenben

vid/kábh bs

1969. augusztus 28.

a hajdu bihar megyei termelőszövetkezetek közös vállalkozása, valamint a budapesti mezőgazdasági gépgyár, a vörös csillag traktorgyár és a masonmagyaróvári gépgyár gyakorlati bemutatóval egybekötött tapasztalatcsere rendezett csütörtökön debrecenben. a több mint 150 mezőgazdasági tsz elnöknek, agronomusnak, illetve gépcsoportvezetőnek a debreceni vörösmarty termelő szövetkezetben működés közben mutatták be. a különböző típusú erőgépeket, köztük a dutra-steyr 110 lóerős traktort, az általa fejlesztőket, ekéket, boronákat, vetőgépeket, valamint az állattenyésztésben használható berendezéseket.

a bemutató után a gyárak műszaki vezetői és a tsz szakemberek eszmecsereét folytatták. ennek során a mezőgazdasági szakemberek kérték, hogy a gyárak által szerkesztett legújabb típusok hamarabb kerüljenek le a termelő üzemekbe. /mt/

- 21 -

13.25 bh *ke 131*

bb. 32. időjárásjelentés

1/gy/bs

1969. augusztus 28.

a meteorológiai intézet jelentés csütörtök délután:

szeles, hűvös idő

az észak-északnyugat felől érkező hűvös, nedves levegő hatá-
sára nyugat- és közép-európában felhős, esős, az évszakhoz ké-
pest hűvös az időjárás. a maximum-hőmérsékletek 4-8 fokkal ala-
csonyabbak a legutóbbi hét év átlagánál. ugyanakkor a szovjet-
unió európai területének nyugati felében tovább folytatódik a
szokatlanul meleg, nyáriás idő, és a legmagasabb nappali hőmér-
séklet eléri a 25-30 fokot.

házánkban szerdán átmenetileg felszakadozott a felhőzet. a
dunántúlon 2-5, máshol 7-11 óráig át sütött a nap. a déli-délutáni
óráktól kezdve nyugat felől ismét beborult az ég, és többfelé
megeredt az eső. az esőzés az éjszaka folyamán átterjedt az or-
szág keleti részeire is. a lehullott csapadék mennyisége áttalá-
ban 18 milliméter alatt maradt, de somogyiszobon 24, baján 27,
móron 28 milliméter esőt mértek. a hőmérséklet napközben a dunán-
túlon 15-21, máshol 19-24 fokra emelkedett. csütörtökön hajnalra
9-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult az ég, és or-
szágszerte esett az eső. 11 órakor a tiszántúlon 17-20, máshol
csak 12-16 fokra emelkedett a hőmérséklet.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 16,2 fok
volt, a sokévi átlagnál 4,0 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor a hőmérséklet budapesten 14 fok, a tenger -
szintre átszámított légnyomás 755 milliméter, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete slófoknál 11 órakor 15 fok
volt.

várható időjárás péntek estig: csütörtökön lassan felszakado-
zó felhőzet, még sokfelé eső. pénteken felhőátvonulások futóeső-
vel. időnként élénk észak-északkeleti, majd elsősorban nyugaton
megerősödő és északnyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb
éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet pénte-
ken 15-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél 333 centiméter./mti/

13.35/szb 1370

- 22 -

bb. 35. őszi-téli divatkreációk bemutatója a gellért szállóban
t sz/j/1e/gy/bs

1969. augusztus 28.

a remélhetőleg még nem tartós őszi idő beköszöntése
éppen egybeesik a szövetségi divatszalonok őszi-téli kollek-
ciójának bemutatósorozatával. a sorozat csütörtökön a gellért
szállóban sajtótájékoztatóval kezdődött. a felsorakoztatott ru-
hákat, kosztümöket, kabátokat az okisz ruházati laboratóriuma
tervezte, és különböző szervezetek kollektívája készítette
el. a tervezők arra törekedtek, hogy az eleganciát a célszerű-
séggel, a legújabb európai divatirányzatokat a sajátosan ma-
gyar divatizéssel egyeztessék.

a bemutató főszárjai a kosztümök voltak; trapéz vonalú
hosszu nadrággal vagy hólos sima szoknyával viselték a maneke-
nek a sportos kosztümkabátokat. az összeállítások a különböző
szöveteken kívüli bőrpuhaságu műbőrökből készültek. az őszi-téli
divatra egyébként az egyszerű, klasszikus, egyenes vonalveze-
tés jellemző. a kosztümkabátok is többnyire kétsorosán gombolód-
nak, dűkéig a test vonalát követik, s csak lefelé bővülnek. a
gallérok szélesek, formájuk gömbölyű vagy ovális. divatos a sok
zseb, a széles öv vagy dragon. a téli kosztümök legszebb díszí-
tése a szőrme, de emellett kedveltek a műbőr- és lánc-díszíté-
sek is. az ünnepi alkalmakra tervezett ruhákhoz előszeretettel
használták fel a „sokat sejtető”, „áttetsző, könnyű anyagokat,
a muszlint és a csipkét. a ruhák változatlanul rövidnek, mininek,
sőt supermininek nevezhetők. a kabátok között viszont - mégis
számítva a hidegre - maxit is bemutatottak. szintén a hűvös idő-
szakra gondoltak, amikor megtervezették a férfilingekre emlékező-
tető, poló formájú bluzokat és a nadrágokhoz viselhető tunikákat
is, ez utóbbiak viszont a fiatalok ruhatárában önálló miniruhát
is jelenthetnek.

a divatbemutatót a gellért szállóban 11 alkalommal ismétlik
meg, ebből hatot szakmai köröknek, ötöt pedig az érdeklődő
nagyközönségnek tartanak. a bemutatósorozat szeptember 3-ig
tart. az okisz ruházati laboratóriumának új modelljei rövidesen
bekerülnek a szövetségi mértékszabóságok divatlapjaiba, és
azok alapján rendelhetők meg a bemutatókon kiválasztott új kre-
ációk./mti/

..

13.55/gy

- 23 -

Nº 2
H. H. H.

bb 33. megtalálták savaria keleti szentélyeinek utját

vid/ká bh bs

1969. augusztus 28.

Szombathelyen a belváros rekonstrukció során rendezik a világhírű isis szentély környékét. ezt megelőzően régészetileg feltárják a 7200 négyzetméteres isemmal szomszédos területet. A napokban kezdődött ásatás máris szenzációs eredménnyel járt: észak-déli irányban 9 méter széles bazaltkőborítású római kútát találták. Savariában ez párhuzamosan fuott a már 1936-ban feltárt római uttal, amellyel teljesen meggyezik technológiája és a külső képe. egyi k oldalán az isis, másikon a dolichenus szentély állt. ez volt tehát a pannoniai település keleti szentélyeinek utja.

még körülbelül másfél évig tartó feltárás során valószínűleg újabb értékes régészeti leletek kerülnek napvilágra. ezek ismeretében döntenek majd szombathely e részének beépítéséről, rendezéséről. /mti/

--

bb 34. vezetőképző konferenciát rendeznek veszprémben

mm zs bh bs

1969. augusztus 28.

az országos felsőoktatási kollégium bizottság szeptember 1 és 3-a között a veszprémi vegyipari egyetemen vezetőképző konferenciát rendez a felsőoktatási kollégiumok, diákotthonok igazgatóinak és diákbizottsági titkárainak. a konferencia mintegy 250 résztvevője megvitatja a kollégiumok új működési szabályzatának tervezetét, valamint a kiváló kollégium kitüntető cím elnyerésének feltételeit.

a konferenciát dr. polinszky károly művelődésügyi miniszter-helyettes nyitja meg, ezt követően dr. széchy éva, az országos felsőoktatási nevelési munkaközösség titkára tart előadást a felsőoktatási kollégiumok nevelőmunkájának időszerű kérdéseiről. /mit/

--

14.00 bh

- 24 -

14.05
H. S. I. M.

bb 36. átadta megbízólevelét a török köztársaság új magyarországi nagykövete

t vt/tm zs bh bs

1969. augusztus 28.

Losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta ismail soysal rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a török köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevél átadásánál jelen volt cseterki lajos, az elnöki tanács titkára, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, rácz pál, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője és pesti endre vezérőrnagy.

ismail soysal nagykövet megbízólevelének átadásakor egyebek közt a következőket mondotta:

- engedje meg elnök ur, hogy hangsúlyozzam, nagyon örülök, hogy hazámat abban az országban képviselhetem, amely iránt a török nép mindig mély rokonszenvet tanúsított. szilárd meggyőződéseim, hogy népeink békét és felvirágzást akarnak. az országaink közötti baráti kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten és közös érdekeken alapulnak. ezért örvendetes számomra, hogy kapcsolatainkban az utóbbi évek során kedvező fejlődés következett be.

Losonczi pál a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- osztom nagykövet ur örömét, hogy országaink kapcsolatai az utóbbi években kedvezően fejlődik. a fejlődést, - amely nem csupán a két nép érdekelnek felel meg, hanem hozzájárulást jelent a világbéke ügyéhez is - jelzik többek között a kölcsönös magas-szintű látogatások. a magyar -török kapcsolatok további fejlesztéséhez kedvező alapot nyújt népeink kölcsönös tisztelete és szimpátiája. örömünkre szolgál, hogy a török nép és kormánya öszinte tisztelettel ápolja a két nép közös történelmi múltjának hagyományait, a rákóczi és kossuth emigráció törökországi emlékeit.

biztosíthatom arról, hogy a magyar nép és kormánya ugyan-csak nagy figyelemmel kíséri az országuk felemelkedésére irányuló erőfeszítéseiket. szívből üdvözljük a török nép sikereit, béketörekvéseit.

megbízólevél átadása után a nagykövet bemutatta losonczi pálnak a kíséretében megjelent mesut suntay tanácsost, attila sunay másodtitkárt és ertugrul olcay attasét.

az elnöki tanács elnöke szívélyes beszélgetést folytatott a nagykövettel, aki ezután a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét. /mti/

--

14.00 bh

- 25 -

14.15
H. S. I. M.

bb 37. poclain-nap a francia tudományos tájékoztatási központban

t tz/mm/um ie bs

1969. augusztus 28.

a budapesti francia műszaki és tudományos tájékoztatási központban csütörtök a plessis-belleville-ben működő francia poclain cég napja volt. hubert tronchon, a cég kiküldött képviselője folytatott kerekasztal megbeszélést a magyar szakemberekkel és az illetékes szervek képviselőivel a gyár készítményeiről.

ez a vállalat ma a világranglistán az első helyet foglalja el a mélyépítő, kotró és földmunkagépek gyártásában. otthon és japánban dolgozó üzemeiben évente több mint ötezer sokoldalúan használható, zömmel hidraulikus gépet állít elő s ezeknek 50-60 százalékát exportálja.

jelenleg világszerte körülbelül 25 ezer berendezésüket használják, a legtöbbet az usa-ban és nszk-ban. magyarországon ma mindössze nyolc gépük működik, de azok igen jól, csupán az alkatrészutánpótlás volt mindeddig megoldatlan probléma. a mostani megbeszéléseknek is egyik legfontosabb célja a kapcsolatok további szélesítésén kívül a már leszállított és a jövőben szállítandó gépekhez a szerviz-szolgálat és az alkatrészutánpótlás megszervezése. /mtl/

bb 39. növekszik a szovjet kőolajimport - 1972-re megépül a barátság kőolajvezeték új elágazása

i sz/hné/um ie bs

1969. augusztus 28.

a magyar ipar számára egyre nagyobb jelentőségű alapanyag és energiahordozó a kőolaj, amelynek döntő részét, - mint ismeretes - a szovjetunió bocsátja rendelkezésünkre. az elmúlt években erőteljesen növekedett a szovjet kőolaj importja és a behozatal a jövőben is tovább fokozódik. az 1967 évi 2,8 millió tonnával szemben az idén már 3,6 millió tonna kőolaj érkezik, jövőre ez a mennyiség 4 millió tonna lesz és 1975-re eléri a 6,5 millió tonnát. /folyt.köv./

- 26 -

15.30/um

el

bb 39. / növekszik afolyt./um

mint ahogy a szállítás legkorszerűbb és legolcsóbb megoldása az, ha a nagymennyiségű kőolaj a kitermelő helytől egészen a feldolgozó üzemig csővezetéken teszi meg az utat, az ilyen nagymennyiségű kőolaj továbbításához szükségessé válik a már megépült barátság kőolajvezeték kapacitásának bővítése. erről írt alá a napokban moszkvában megállapodást a magyar és a szovjet külkereskedelmi miniszter. a megállapodásról az mti munkatársa a külkereskedelmi minisztériumban a következő tájékoztatót kapta:

a megállapodás értelmében a szovjetunió oly módon bővíti a barátság kőolajvezeték kapacitását, hogy 1975-ben alkalmas legyen a 6,5 millió tonna nyersolaj eljuttatására. mindamelllett a barátság kőolajvezetékéről ungvár térségéből közvetlen elágazás épül a magyar határig, sőt ez a vezetékszakaszmeghosszabbodik egészen százhalombattáig. a szovjet fél a távvezeték kapacitásának növelésén kívül vállalta azt is, hogy megépíti az elágazásnak a szovjetunió területén áthaladó szakaszát; részt vesznek a szovjet szakemberek a tisztán áthaladó vezetékszakaszmegtervezésében és építésében, a csővezeték lefektetésében. ha szükségesnek bizonyul, az elágazásteljes magyar szakaszának építéséhez berendezéseket adnak és szaktanácsadókat küldenek.

a megállapodás szerint a szovjetunió belüli vezetékszakaszeépítésének, illetve bővítésének teljes költségeit a szovjetunió, míg a magyar szakasz megépítésével járó beruházások költségeit a magyar fél viseli. ez főként a szovjetunió számára jelent nagy anyagi erőforrások lekötését. a magyar szerződő fél ezzel szemben vállalta, hogy a korábban kapott szovjet hitelek egy részének törlesztését valamivel az esedékesség előtt megkezdi, s 52 millió rubel erejéig áruszállításokkal törleszt. a magyar külkereskedelem, a kölcsönös előnyöknek megfelelően hagyományos magyar exportcikkeket szállít: 20 millió rubel értékben gépeket, mintegy 17 millió rubelért gyógyszert, 5 millió rubelért italfélét, a többiért pedig különböző közszükségleti cikkeket. a szállítások több mint 3 év alatt bonyolódnak le. a vezetékszakaszt időközben folyamatosan bővítik és a tervek szerint 1972-re megépül a barátság kőolajvezeték új elágazása, amely közvetlenül a dunai kőolajipari vállalat százhalombattai üzeméig szállítja a szovjet nyersolajat. /mtl/

- 27 -

15.38/um

el

bb 38. nemzetközi „geológiai parlament”, budapesten - sajtó-
tájékoztató a magyar állami földtani intézet jubiláris
ünnepségeiről

t tz/mm/um 1e bs

1969. augusztus 28.

hazánk nem különösen gazdag nyersanyagokban, de nem is annyira
szegény, mint ahogy sokan vélik. a központi földtani hivatal
számításai szerint az ország évente körülbelül 11-12 milliárd
forint értékű ásványi nyersanyagszükségletének 62-63 százalé-
kát fedezik hazai forrásaink. ehhez járul még az építőanyag-
ipar számára itthon kitermelt ásványi nyersanyag, aminek
értéke évenként további 4-5 milliárd forintba kerülhet.

e nyersanyagok megismerésében, feltárásában és kiterme-
lésük előkészítésében alapvetően fontos feladata van a föld-
tani kutatásnak és azon belül is a magyar állami földtani
intézetnek, amely az idén ünnepli fennállásának 100. eszten-
dejét. ezt az évfordulót a magyar geológusok - és velük együtt
a terület neves külföldi reprezentánsai - szeptember 3 és 19
között nagyarányú tudományos eseménysorozattal ünneplik meg.
az ezzel kapcsolatos tervekről csütörtökön az intézet szék-
házában dr. fülöp józsef, az intézet igazgatója, a központi
hivatal elnöke tájékoztatta a sajtó munkatársait.

a jubileumi eseménysorozat középpontjában a centenáriumi
díszünnepség áll, amely szeptember 9-én kezdődik az építők
rózsa ferenc művelődési házában. külön konferenciát tartanak
a bauxitkutatásról, kongresszust rendeznek a kárpát-balkáni
terület földtani kérdéseivel foglalkozó kutatók számára,
megrendezik a földtani intézetek napját - a világ különböző
országokban működő ilyen jellegű intézmények első találkozóját -
sőt az unesco is erre az alkalomra budapestre hívta össze
a világ geológusainak korelációs programülését.

a tudományos események több mint 500 külföldi szakembert
vonzanak hazánkba ezekre a napokra. az eseménysorozathoz az
intézet székházában rendezett kiállítás csatlakozik, amely
reprezentatív összeállításban ad izelítőt hazánk legérdekesebb
földtani és őslénytani leleteiből, valamint a régebbi és a
legújabb magyar földtani térképekből. /mti/

- 28 -

15.47/um

ll

bb. 41. az ensz kereskedelmi és fejlesztési tanácsa

k sz/gk/e 1e bs

1969. augusztus 28.

az unctad genfben most folyó 9. tanácsülésén a szocialista és
a fejlődő országok közötti kereskedelem kérdéseinek megvizsgá-
lására ülésesszaki bizottságot hívtak életre, amelynek elnökévé
a 9. tanácsülés magyar delegációjának vezetőjét, nyerges já-
nost, a magyar kormány a nemzetközi gazdasági szervezetek-
hez kinevezett külömbizottját választották. /mti/

...-

bb. 42. lerakták az alapjait kecskemét új felsőfoku mezőgazda-
sági technikumának

vid/e kz bs

1969. augusztus 28.

új, felsőfoku mezőgazdasági technikumot kap az ország leg-
nagyobb szőlő- és gyümölcsstermő vidékének „fővárosa”, kecske-
mét. a tanintézmény számára kijelölt négyholdas területen csüt-
örtökön ünnepélyesen rakták le az iskola alapkövét. ez alkalom-
mal dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter-
helyettes méltatta az ország és a vidék kertészeteinek szakem-
ber-utánpótlását szolgáló új oktatási intézmény jelentőségét.
építésére több mint 76 millió forintot költ az állam, tantermei-
ben 420 hallgatót képeznek a gyümölcs-, szőlő- és a zöldségta-
gozaton. a diákok elhelyezésére 300 személyes kollégium épül,
s ehhez 600 személyes étterem tartozik. gépszint, szerelőcsar-
nokot és laboratóriumot is kialakítanak. /mti/

...-

bb. 43. 200 ezer hektoliter alföldi bort fogad a badacsonyvidé-
ki állami pincegazdaság

vid/e kz bs

1969. augusztus 28.

csopak, somló, badacsony, balatonfüred, sopron és mór ne-
ves bordivégein bőséges termést hoztak a tőkék. a badacsonyvidé-
ki állami pincegazdaság felmérései szerint egymillió háromszáz-
ezer mázsa szőlőre számítanak, s ez 200 ezer mázsával több, mint
a tavalyi. a hozam emelkedésével arányosan növelni kellett közép-
dunántulon a feldolgozó kapacitást is. a badacsonyvidéki állami
pincegazdaság 15 000 hektolitert befogadó új ággal bővítette a
pincéit, és tetemesen emelte a feldolgozó kapacitást is. a közép-
dunántuli szőlőtermés zömét felvásárló pincegazdaság vezetőinek
véleménye szerint, területükön zökkenőmentes lesz a szüret. segí-
tenek az alföldiek gondján is: termésük egy részét - 200 000
hektoliter bort - átveszik tőlük. /mti/

- 29 -

16.07/11

ll

bb. 44. a házgyári termékek felhasználásának tapasztalatai borsodban

vid-kz/mné/e bs

1969. augusztus 28.

a házgyári termékek felhasználásának tapasztalatairól tárgyalt csütörtökön megtartott együttes ülésén a borsod megyei és a miskolc városi tanács végrehajtó bizottsága. az e tárgyban előterjesztett jelentést - mivel alaposan indokolt ellenvélemények merültek fel - a két tanács végrehajtó bizottsága csak tájékoztató jelleggel vette tudomásul, s egyben utasította a két tanács terv- és építési osztályát, valamint a borsodi építő- és a miskolci tervező vállalatot, hogy az elhangzott ellenvélemények megvizsgálása alapján újabb jelentést terjesszen elő. az eredeti jelentés ugyanis azt hangsúlyozta, hogy a borsod megyei és a miskolc városi tanács a rendelkezésére álló keretből nem tudja finanszírozni annak a több mint 3 300 lakásnak a beruházási költségeit, amelyet a tervek szerint a következő két évben kellene felépíteni, miskolcon, kazincbarcikán, ózdon és tiszaszederkényben. indoklásképpen azt hozták fel, hogy a nagyobb kényelmet biztosító nagypaneles lakások kivitelezése - például ózdon és kazincbarcikán - 60 000 - 80 000 forinttal drágább, mint korábban a középblokkól épült lakásoké. harmos károly, a borsod megyei építőipari vállalat főmérnöke ezzel ellentétben rámutatott, hogy a különböző házgyári típusokat máris több vonatkozásban előnyösen megváltoztatták, mégpedig oly módon, hogy az eredeti tervhez képest több lakást tudnak kialakítani egy-egy épületben. fontosnak mondotta a költségek alakulása szempontjából azt is, hogy ózdon például az eredetileg tervezett tizszintes házak helyett 11 szinteseket építenek. az áttervezés, s a szintek számának növelése révén egy-egy lépcsőházban az eredetileg tervezett 27 helyett 30 lakás lesz. a költségkülönbség így végül is a jelentésben megállapított 60 000-80 000 forint helyett csak 45 000 forint lesz, de ezért bőséges kárpótlás az, hogy lépcsőházanként hárommal több lakáshoz jutnak a tanácsok. /mti/

- 30 -

16.10/um

le

bb. 45. kolorisztikai szimpozion balatonszéplakon

vid-kz/mné/e bs

1969. augusztus 28.

csütörtökön a nehézipari minisztérium balatonszéplaki Udülőjében háromnapos kolorisztikai szimpozion kezdődött a magyar kémikusok egyesülete kolorisztikai szakosztályának rendezésében. a tanácskozáson több mint száz hazai és 15 külföldi szakember vesz részt. dr. csürös zoltán akadémikus, tanszékvezető egyetemi tanár megnyitójában megemlékezett arról, hogy tíz évvel ezelőtt alakult meg a központi kolorisztikai kutató laboratórium, s ezzel egyidőben szervezték meg a magyar kémikusok egyesületének kolorisztikai szakosztályát is. a szakosztály ma már aktív tagja a kétévenként megrendezett nemzetközi kolorisztikai kongresszus állandó bizottságának, s tevékenyen részt vesz a kgst keretében kezdeményezett közös kutatásokban is. /mti/

bb. 46. darabáru szállítványozási konferencia debrecenben

vid-kz/mné/e bs

1969. augusztus 28.

mintegy 400 résztvevővel kétnapos darabáru szállítványozási konferencia kezdődött csütörtökön debrecenben, a kossuth lajos tudományegyetem aulájában. a közlekedéstudományi egyesület rendezésében megnyílt konferencián a hazai szállítványozási szakemberek, továbbá a legnagyobb fuvaroztató vállalatok képviselőin kívül lengyel delegáció is résztvesz. a konferenciával egyidejűleg a darabáru szállítás hazai eredményeit ismertető kiállítás is nyílt debrecenben. az itt bemutatott dokumentumok szerint 1951-ben még csak 20 millió tonna darabárut szállítottak hazánkban tehergépkocsival, az idén viszont már megközelítőleg 100 millió tonnát. /mti/

bb. 47. hetven vietnami szakmunkástanuló szombathelyen

vid-kz/mné/e bs

1969. augusztus 28.

hetven vietnami fiatal érkezett szombathelyre. szeptember 1-től a város két üzemének - a remix-nek és a máv járműjavító-nak - a szakmunkástanulói lesznek. az egyik üzemben h iradástechnikai műszerésznek, a másikban diesel lakatosnak képezik ki őket. a szombathelyi szakmunkástanuló intézetben két külön osztályt szerveznek részükre, ahol magyar nyelven sajátítják el a tudnivalókat. gyakorló mérnökök és technikusok is érkeztek vietnamból. szombathelyi kollégáik mellett gyarapítják szakmai tapasztalataikat. /mti/

16.30/um

le

- 31 -

bb 40. 16 nyelvet tanítanak a tit nyelviskoláján

t fe/mm/um zs bs

1969. augusztus 28.

az összes világnyelv és a szomszédos népek nyelvének tanuláshoz lehetőséget nyújt a tit józsef attila szabadegyetemen szeptemberben kezdődő oktatás - közölte pákozdi endre, a tit budapesti szervezetének titkára a csütörtökön megtartott sajtóértekezleten. az érdeklődők 16 nyelv közül választhatnak. évről-évre nő azoknak a száma, akik a tit nyelvkurzusain alap- közép és felsőfokon sajátítják el a választott nyelvet. az 1967-68-as tanévben például 1.027 csoportban több mint 20 ezer hallgató csaknem 50.000 órán foglalkozott különböző oktatási formában a külföldi nyelv tanulásával. a hallgatók az utóbbi három évben nagy számban vettek részt az ugynevezett intenzív nyelvtanításban. tudományos, műszaki és gazdasági területen dolgozó szakemberek azok, akik egyre inkább felismerik, tapasztalják a nyelvtudás szükségességét. a tit budapesti szervezete ezért mindenekelőtt az ő számukra igyekszik biztosítani a nyelvtanfolyamokon való részvételt.

a tit józsef attila szabadegyetemen az ősszel kezdődő félévre szeptember 8-ával bezárólag lehet jelentkezni a marx-károly közgazdaságtudományi egyetemen. alap, közép és felsőfokon angol, francia, német, orosz, eszperanto, szerb-horvát, nyelvet heti két órában, illetve heti négy órában oktatnak. a cseh, a finn, a japán, a latin, az olasz, a román, a szlovák, a spanyol és a svéd nyelvet heti két-két órában oktatják a nyelviskolán, és a külföldiek maganyelvű oktatásáról is gondoskodnak. a tit intenzív tanfolyamára heti 6 órás oktatással készítik elő a jelentkezőket. ezenkívül audiovizuális tanfolyamok indulnak angol, francia, német és orosz nyelvi csoportokban. az új tanévben tolmácsolást is szerveznek angol, német és orosz nyelvből, s állami nyelvvizsgára előkészítő tanfolyamok indulnak angol, francia, német és orosz nyelvből.

a sajtótájékoztatón elmondották meg, hogy - a tit-ben folyó korszerű nyelvtanításra elismerésként - a nemzetközi nyelvtanárok szövetsége zágrábi ülésén felvette tagjai sorába a tit-et./mti/

16.35/um

le

- 32 -

bb. 48. kitüntetések

bs/e

1969. augusztus 28.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. dobó árpádnak, a történelemtudományok kandidátusának, a debreceni „péchy Mihály” építőipari technikum és szakközépiskola igazgatójának, kürti hedvignek, a külügyminisztérium osztályvezetőjének, dr. somogyi zsigmondnak, az orvostudományok kandidátusának, az országos bőr-nemi-kórtani intézet szakorvosának, dr. varga istvánnak, az orvostudományok kandidátusának, a budapesti orvostudományi egyetem egyetemi tanárának eredményes munkásságuk elismeréséül, nyugatomba vonulásuk alkalmából, dr. renner jános kossuth-díjasnak, a műszaki tudományok doktorának, az állami geofizikai intézet nyugalmazott tudományos osztályvezetőjének eredményes munkássága elismeréséül, 80. születésnapja alkalmából, dr. falk richárnak, a műszaki tudományok kandidátusának, a miskolci nehézipari műszaki egyetem egyetemi tanárának, orosz dezsőnek, az mszmp kb párttörténeti intézete társadalmi munkatársának eredményes munkásságuk elismeréséül, 70. születésnapjuk alkalmából, dr. wittman istvánnak, az orvostudományok kandidátusának, a budapest 8. kerületi balassa jános kórház belgyógyász főorvosának eredményes munkássága elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a

munka érdemrend arany fokozata

kitüntetést adományozta.

a kitüntetéseket losonczi pál, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. jelen volt a kitüntetések átadásánál cseterki lajos, az elnöki tanács titkára. /mti/

bb. 49. elhunyt varga lajos, a magyar nemzeti bank igazgatója

k sl/mm/e bs

1969. augusztus 28.

varga lajos, a magyar nemzeti bank igazgatója, a pártszervezet végrehajtó bizottságának tagja csütörtökön szívroham következtében meghalt. az elhunytat a bank saját halottjának tekintve temetéséről később intézkednek. /mti/

16.40/um

le

-33-

bb. 51. egy héttel a budapesti őszi vásár nyitása előtt - öt-
száz szakember szépíti a vásárvárost

1 sz/gk/11 cz

1969. augusztus 28.

Atig három hónapja zárult a bny és ismét vásárra, vásárlá-
toгатók fogadására készül a vérosligeti vásárváros. utolsó sza-
kaszához érkeztek a szeptember 5-én nyiló budapesti őszi vásár
előkészületei. egy héttel a hazai közszükségleti cikk gyártó-
iparágak második nagy seregszemléje előtt, a kiállítók többsége
már birtokába vette pavilonját. a hungexpo a tavalyinál 50 szá-
zalékkal nagyobb területet bocsátott a mintegy 500 kiállító
rendelkezésére. a vállalatok termékei felsorakztatására 42 pa-
vilont foglaltak el. ez azt jelenti, hogy a bőv-re igénybe ve-
szik a vásárváros térségének, illetve pavilonjainak 70 százalé-
kát. az épületek egy részének külsőjét is csinosították, de fő-
ként belül hajtottak végre átalakításokat. ez azért vált szük-
séggé, mert apróbb használati tárgyak és más közszükségleti
cikkek kerülnek olyan pavilonokba is, amelyek eddig a gépbemuta-
tóknak adtak otthont, az épületek egy részét pedig elárusító-
helynek képezik ki, pultokat állítanak föl, raktárakat ren-
deznek be, tekintettel arra, hogy a budapesti nemzetközi vásár-
tól eltérően az őszi vásáron helyszíni árusítás, illetve ren-
delésvétel is lesz.

Lényegesebb belső átalakítások váltak szükségessé a petőfi-
csarnok egy részében, ahol a divatbemutatók zajlanak majd, és a
hungexpo igazgatósági épületének szomszédságában levő üvegfa-
pavilonban, ahol a „szuper-konyha„ lesz. a divatbemutató szin-
helyén már be is fejeződtek a műszaki munkák, elkészült a manő-
kenek számára a „kifutó„ ahol a számozott új divatkreációkban
sétálnak majd végig. a helyiséget különleges világítástechnikai
berendezésekkel látták el. a feltűnő módon elhelyezett számo-
zás a ruhákon egyébként azt a célt szolgálja, hogy az érdeklődők
könnyen megjegyezhesék a nekik legjobban megtetszett öltözék
számát és annak alapján kérjék a centrum vállalat helyi kiséru-
házában, amennyiben meg akarják venni. az iparvállalatok a keres-
kedelemmel együttműködve ugyanis úgy készültek erre a vásárra,
hogy az új termékeik többségének első sorozatait ott forgalomba hoz-
hassák. a „szuper-konyhában„ tüzhelyeket állítottak fel, és
tűkörfalakat vontak, hogy a pavilon különböző pontján tartózkodó
érdeklődők könnyebben tanulmányozhassák a szakácművészek bemuta-
tóját, a félkész és konyhakész élelmiszerek, konzervek felhasználásának módjait.
/folyt.köv./

16.45/e

ll

- 34 -

bb. 51./ egy héttel ...folyt./ 11

e hét végén már mintegy ötszáz szakember vesz részt a vásár-
város szépítésében és készíti elő a pavilonokat az áruk fogadásá-
ra. megkezdődtek már az áruszállítások is, bár a kiállítási anyag
zömét a jövő hét elején várják. a hungexpo technikai személyzete
is felkészül a bőv-re, megnyitják a vásárváros három nagy bejá-
rati kapuját. a főpénztárnál már megkezdték a belépőjegyek árusí-
tását. a vidéki vásárlátogatók számára kedvezményes utazást nyuj-
tó vásárigazolványok árusítása a máv-pénztáraknál és az utazá-
si irodákban szintén folyik már./mti/

--

bb. 53. nemes dezső látogatása vas megyében

vid ká/11 cz

1969. augusztus 28.

nemes dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja az mszmp
politikai főiskolájának igazgatója csütörtökön vas megyébe látó-
gatót délelőtt szombathelyen, a fegyveres erők klubjában vas me-
gye vezető pártmunkásai és a belügyminisztérium dolgozó részére
politikai tájékoztatót tartott. délután németh istvánnak és czirák
ferencnek a vas megyei pártbizottság titkárainak valamint vámos
józsefnek a szombathelyi pártbizottság első titkárnak kíséreté-
ben felkereste a szombathelyi élelmiszeripari gépgyárat, ahol meg-
ismerkedett a gyár termékeivel, munkájával, tájékozódott a dolgozók
munkakörülményeiről, életéről, s hosszan elbeszélgetett az üzem
vezetőivel, munkásaival./mti/

--

bb. 54. megkezdődött az autóbuszok sorozatgyártása az ikarus szé-
kesfehérvári gyárában

vid kz/11 cz

1969. augusztus 28.

egyhónapos sikeres próbaüzemelés után megkezdődött az autóbu-
szok sorozatgyártása az ikarus karosszéria- és járműgyár székes-
fehérvári gyárában új üzemcsarnokában. a modern üzemben elsőként
a 66-os típusú farmotors autóbuszok kerültek a vonalra. jelenleg
az első kétszáz szériát szerelik a munkások. ebből 157 kerül
majd beflöldi forgalomba, negyvenhetet pedig az ndk-ba ex-
portálnak.

a tervek szerint az új gyártógarnokban az év végéig 620
távolsági autóbusz készül el./mti/

--

35 -

16.50/um

ll

bb 52. hatvan szovjet traktor és mezőgazdasági munkagép a budapesti kiállításon

t j/jf/um cz

1969. augusztus 28.

hatvan szovjet gyártmányú traktort és mezőgazdasági munkagépet láthatnak majd az érdeklődők a szeptember 4-14 között, a mezőgazdasági kiállítás területén / x. albertirszai ut 10./ megrendezett kiállításon - jelentette be a csütörtöki sajtótájékoztatón n. lipov, a kiállítás igazgatója. a szovjet ipar a hétéves terv idején, - 1959-1965 között - csaknem megkétszerezte a mezőgazdasági gépek gyártását. körülbelül ilyen arányban fejlődött a traktorgyártás is. a szovjet gyárakban már üzemszerűen készítik a mezőgazdasági termelés olyan fontos növényeinek, mint a gabona, a cukorrépa, a burgonya és a gyapot komplex gépesítését biztosító vontatókat és más műszaki berendezéseket. a jövő év elejére a szovjet mezőgazdaságban két millió traktort és 700 ezer gabonabetakarító kombájnt alkalmaznak majd.

a szovjetunióban gyártott munkagépek és traktorok a magyar mezőgazdaságban is jól ismertek. az szk-4-es kombájnok az évek során beváltották a hozzájukfűzött reményeket, de kedveltek a különféle rendeltetésű betakarító-gépek is. a budapesten megnyíló kiállításon a régebbi típusok mellett bemutatják az újabb konstrukciókat is. ilyen például az szk-5-ös gabonakombajn, amely másodpercenként 6 kiló búzát „ad„ a druzsba-típusú burgonya betakarító - kombajn is újdonságnak számít; ez a géprendszer kétfajta kivitelben készül. így a laza, valamint a kemény szerkezetű talajokon egyaránt jól alkalmazható. a ttk-30-as burgonya szállító szalag óránként 30 tonnányi burgonyát továbbít.

a kiállításon bemutatják a hagyományos típusokat is. így például az mtz-3-as traktort, amelyből idén 1.500-at, a dt-75-öst, amelyből hatszázat, és a vetőgépeket, ezekből pedig 500-at szállított idén a szovjet külkereskedelem magyarországra. /mti/

--

- 36 -

16,57/um

ll

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1969. augusztus 28.

bb. 50. a minisztertanács ülése

il bs

1969. augusztus 28.

a kormány tájékoztatási hivatalaközlő:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. a nehézipari miniszter és az igazságügyminiszter előterjesztésére megtárgyalta az előzetes iparági vita alapján elkészített gázenergia-törvény tervezetét. a törvényi szintű szabályozást az indokolja, hogy az alföldi földgáztelepek feltárása után a gáz az ország energiaellátásában mind nagyobb szerepet kap, az ipari és mezőgazdasági üzemek mellett egyre bővül a földgázt felhasználó háztartások köre és az országos gázvezeték-hálózatot jelentősen bővíteni kell.

a törvény a legutóbbi évtizedben hozott ipari törvények /bánya-törvény, vasúti törvény, építési törvény, erdőtörvény stb./ sorába illeszkedve teljesebbé teszi a gazdasági élet törvényi szintű szabályozásának rendszerét. a minisztertanács az előterjesztést elfogadta és úgy határozott, hogy a törvényjavaslatot az országgyűlés elé terjeszti.

a kormány tavalyi határozata alapján az egészségügyi, a munkaügyi miniszter és a szakszervezetek országos tanácsának főtitkára együttesen felülvizsgálták a foglalkozási ártalmakra vonatkozó rendelkezéseket és tapasztalataikról jelentést tettek. a beszámoló szerint nem szükséges a kártalanítás feltételeit és mértékét szabályozó rendelkezéseket megváltoztatni. indokolt azonban kártérítést nyújtani a korábbi rendelkezésekben felsoroltakon kívül további néhány betegség esetén is. a kormány ezt az előterjesztést elfogadta.

/folyt.köv./
16.50/il

ll

- 1 -

bb. 50./ a minisztertanács ... 1. folyt./ 11

a központi népi ellenőrzési bizottság elnöke az ipari üzemek egészségügyi helyzetének vizsgálati tapasztalatairól tett jelentést. a beszámoló szerint az e téren elért jelentős fejlődés mellett még sok probléma vár megoldásra. a minisztertanács a jelentéssel és az előterjesztett javaslatokkal egyetértett; felhívta az egészségügyi minisztert, valamint az érdekelt minisztériumok és országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket. a kormány egyben felkérte a vállalatok vezetőit és a társadalmi, érdekvédelmi szervezeteket, hogy közös erőfeszítéssel nyújtsanak hathatós segítséget az üzemek egészségügyi helyzetének további javításához.

az építésügyi és városfejlesztési, az igazságügy-, valamint a pénzügyminiszter közös előterjesztést tettek a lakosság telekigényével kapcsolatos kérdések rendezésére. a kormány elhatározta, hogy a lakások és üdülők építésének megkönnyítésére, valamint a spekuláció megszüntetésére új telekellátási rendszert vezet be. a határozat célja, hogy a telkek a lakosság érdekében kerüljenek felhasználásra és ne válhassanak munkanélküli vagyonszerzés forrásává. ennek érdekében a kormányhatározat szabályozza a személyi építéstelektulajdon mértékét, előírja a telekadó fizetési kötelezettséget és bevezeti az ut- és közműfejlesztési hozzájárulást. kimondja, hogy egy személynek, illetve családnak egy építési és ezen felül legfeljebb még egy, pihenési, üdülési célra szolgáló telke lehet.

a kormányhatározat az építési telkekkel való gazdálkodást a tanácsok feladatává teszi. a telkek kialakítását, beépítésre való előkészítését és értékesítését a tanácsok, illetőleg az általuk megbízott szervek - az országos takarékpenztár, az ingatlanközvetítő vállalatok stb. - végzik. a tanács - az általa megbízott szerv útján - és az otp, értékesítés céljára nem állami tulajdonban álló építési telket is vásárolhat. az érdekelt miniszterek és országos hatáskörű szervek vezetői a határozat végrehajtásához szükséges jogszabályokat még ez évben kiadják, hogy az új rendelkezések legkésőbb 1970. január 1-én életbe léphessenek.

/folyt.köv./

15.55/11

de

- 2 -

bb. 50./ a minisztertanács ... 2. folyt./ 11

1967-ben - a nyugat-dunántúli üdülőterület regionális rendezési tervének jóváhagyásakor - a minisztertanács elrendelte, hogy az építési és városfejlesztési miniszter a két érdekelt megyei tanács elnökével közösen készítsen részletes előterjesztéseket Sopron és Kőszeg komplex fejlesztésére, ami - a két város kivételes földrajzi és idegenforgalmi adottságai folytán - országos érdek. a kormány most megtárgyalta és tudomásul vette, mint irányelvet, a két város fejlesztési célkitűzéseit. egyetértett azokkal, hogy Sopron és Kőszeg, valamint környékét a következő öt-éves tervek során az ország egyik legfontosabb idegenforgalmi körzetévé kell fejleszteni és meg kell teremteni annak feltételeit, hogy Sopronban és a környező hegyvidékeken mintegy 5 ezer, Kőszegen pedig 2 ezer turistát és üdülőt tudjanak fogadni.

a fejlesztési tervek előírják a soproni és kőszegi műemlékek helyreállításának gyorsítását, közutak korszerűsítését, üzemanyag-töltő állomások és parkolóhelyek létesítését, a vasuti és az autóbusz-közlekedés megjavítását. a fertő-parti községeket, elsősorban Fertőrákos, valamint Tóalmot üdülő- és kirándulóhelyé, Balfot pedig gyógyüdülővé kell fejleszteni. ezenkívül meg kell gyorsítani a Fertődi kastély rekonstrukcióját és el kell végezni a Nagycenki Széchenyi-kastély műemléki helyreállítását. szükséges a körzet kommunális ellátottságának megjavítása. mindezek megvalósításában az érintett minisztériumok, országos hatáskörű szervek, illetékes tanácsok megfelelő intézkedései mellett a kormány a lakosság széleskörű társadalmi összefogására is számít.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyalt./mti/

16.00/11

de

- 3 -

bb. 55. husz darabos barkácsoló készletek - unimax barkácsológép
1 kf/kf/1L cz

1969. augusztus 28.

a vasért az „ezermester”-rel közös pályázaton kérte ki a barkácsolók véleményét arról, hogy a legszükségesebb házimunkákhoz, javításokhoz megfelelnek-e a jelenleg kapható kéziszerszámok, darabonként célszerű-e ezeket forgalomba hozni, vagy milyen összeállítású készletek árusítását javsólják. Ötleteket kértek ezenkívül ahhoz is, hogy a szerszámok hogyan és hol helyezhetők el legjobban a kislakásokban.

a pályázat eredményét csütörtökön révész István a vasért igazgatója hirdette ki. a több mint 100 pályázó, elsősorban az első három helyezett, javaslatait mérlegelve a vasért rövide-
sen 280-300 forint értékű különféle célokat szolgáló 20 darabos szerszámkészleteket hoz forgalomba, összecsavarható vászon tártóban. a barkács szerszám összeállításokat a budapesti őszi vásáron már árusítják. ugyancsak ott mutatják be először a közönségnek az első magyar gyártmányu barkácsológépet.

a kéziszerszámgyár 18 kilós, 0.4 lóerős villanymotoros unimax elnevezésű barkácsológépe - különféle szerszám kiegészítésekkel - fa- és fém furásra, fűrészelésre, esztorgálásra, csiszolásra, menetvágásra egyaránt alkalmas. a vasért anyagi támogatásával a jövő év elején kezdik meg a külföldieknél jóval olcsóbb sokoldalú barkácsológép sorozatgyártását.//mti/

.-.

bb.56. elutazott a sumeni párt-és tanácsi küldöttség
vid kz/1L cz

1969. augusztus 28.

csütörtökön délután elutazott hazánkból a sumeni párt és tanácsi küldöttség, amely zravko sztanev belevnek, a sumeni városi pártbizottság első titkárának vezetésével több napot töltött debrecenben. a bulgáriai sumen négytagu küldöttségét fogadták a testvérváros párt és tanácsi vezetői. a delegáció megkoszoruzta debrecenben a dimitrov-emléktáblát, megtekintette a városban folyó építkezéseket, ismerkedett a tanácsi irányító munka módszereivel, üzemeket látogatott és résztvett a sumen étterem megnyitásán. a delegációt a ferihegyi repülőtéren dr. Kovács Imre, a debreceni városi tanács vb. elnökhelyettese bucsuztatta./mti/

.-.

17.00/um

- 37 -

de

bb. 57. fizetési meghagyás az adós vállalatoknak - kormányrendelet a gazdasági döntőbizottságok eljárási szabályairól

1 sl/gk/il cz

1969. augusztus 28.

kormányrendelet jelent meg, amely a gazdasági döntőbizottságok eljárásában bevezeti a fizetési meghagyás intézményét. ezzel kapcsolatban a következő tájékoztatást adták a központi gazdasági döntőbizottságnál az mti munkatársának:

- hosszabb ideje tapasztalható, hogy egyes vállalatok nem tesznek kellő időben eleget fizetési kötelezettségeiknek, adósság maradnak a részükre árut szállító vagy szolgáltató partnervállalatoknak. a késedelmes fizetéseket többnyire készletezési, termelési, értékesítési problémák idézik elő. ezzel a népgazdaságilag is káros jelenséggel szemben azonban határozottan fel kell lépni. a magyar nemzeti bank - elsősorban a hitel feltételek megállapításával - már eddig is igyekezett követeléseik érvényesítésére ösztönözni a szállító és a szolgáltató vállalatokat. a tapasztalatok szerint azonban a vállalatok többnyire idegenkednek követeléseik behajtásától, az ezzel járó peres eljárástól, mert ez sok utánjárással, költséggel jár, ezenkívül attól is tartanak, hogy a peres ügyek zavarják üzleti kapcsolataikat.

- néhány olyan megoldás, amely per nélkül is biztosítékot nyújt a vállalatnak, már eddig is rendelkezésre állt. a vállalatok a nemzeti bank útján előre biztosíthatják a pénzügyi fedezetet, s ha ez nem sikerül, megtagadhatják a szállítást. import esetén a fizetés biztosítékaul a nemzeti bank már korábban bevezette a bankgarancia és a kezesség módszerét. arra is lehetőség van, hogy a vállalatok információt kapjanak a banktól egymás fizetőképességéről.

- a most bevezetett fizetési meghagyásos módszer további eszközt jelent a tartozások behajtására, mégpedig anélkül, hogy az ügyet peres utra kellene terelni. ez a módszer egyszerűbb és olcsóbb, mint a peres eljárás, és a tartozás igen gyors behajtását teszi lehetővé.

- mint ismeretes, a jogszabályok - helyesen - a bankszámla fölötti szabad rendelkezés elvét deklarálják. ez azonban nem jelent azt, hogy e joggal bárki is visszaélhet.
/folyt.köv./

17.08/um

- 38 -

bb. 57./ fizetési ...folyt./ 11

e visszaélések megszüntetését szolgálja a fizetési meghagyásos eljárás, amelynek lényege, hogy ha az adós kellő időben nem egyenlíti ki tartozását, úgy a hitelező, követeléséről uralapot állít ki és nyújt be a gazdasági döntőbizottsághoz. a döntőbizottság a kérelem alapján fizetési meghagyást kézbesít az adósra, ha az adós nyolc napon belül nem reklamál, akkor a gazdasági döntőbizottság a fizetési meghagyást végrehajtási záradékkal látja el, amelynek segítségével a hitelező a pénzügyi intézetnél hatadéktalanul hozzájuthat követeléséhez. ha az adós nyolc napon belül reklamál, úgy a fizetési meghagyásos eljárás rendes döntőbizottsági eljárássá alakul át, vagyis a döntőbizottság az általános szabályok szerint hoz határozatot, hogy jogos-e vagy sem a hitelező követelése.

- a fizetési meghagyásos módszert azonban csak olyan esetekben alkalmazták, amikor szerződés alapján szállították az árut, vagy nyújtották a szolgáltatást, amelyért a hitelező az adósságot követeli.

- a jogerős fizetési meghagyások ellen a polgári perrendtartás lehetővé teszi a perújítást. a döntőbizottsági eljárásban azonban perújításra nem kerülhet sor. mivel azonban egyes esetekben súlyos hátrányok származhatnának abból, ha a jogerős fizetési meghagyás ellen a vállalat semmiféle jogorvoslatot nem kaphatna, a rendelet megengedi, hogy a központi gazdasági döntőbizottság elnöke ilyen esetekben is megvizsgálhassa az ügyet és a fizetési meghagyást megsemmisíthesse.

- az eddig érvényes szabályok szerint százezer forintos értékhatárig a megyei, illetve fővárosi döntőbizottságok, magasabb összegek esetén pedig a központi gazdasági döntőbizottság foglalkozott az ügyekkel. mivel a fizetési meghagyás módszere várhatóan nagymértékben növeli a forgalmat, s az ügyek aránytalanul nagy része kerülne a központi gazdasági döntőbizottsághoz, az új jogszabály a kdb-hez tartozó ügyek alsó értékhatárát 300 ezer forintra emelte -, .

a fizetési meghagyásos eljárás esetén egyébként - a rövidesen megjelenő pénzügyminiszteri rendelet értelmében - a rendes döntőbizottsági eljárás illetékének csupán egy tizedét kell fizetni. ezzel is ösztönözni akarják a vállalatokat, hogy éljenek a követelések behajtásának ezzel az új lehetőségével.

a fizetési meghagyás módszerét ez év október 1-től vezetik be./mti/

--

- 39 -

17.12/e

le

bb. 58. nyolc évi szabadságvesztés emberölési kísérletért
vid kz/11 cz 1969. augusztus 28.

a székesfehérvári megyei bíróság csütörtökön nyolc évi szigorított börtönbüntetésre és a közügyektől való nyolc évi eltiltásra ítélte súlyosabban minősülő emberölési kísérletért, valamint visszaesőként elkövetett könnyű testi sértésért katona miklós 29 éves büntett előéletű mezőszilasi lakost.

katona miklós május 25-én a mezőszilasi kisvendéglő előtt tetteg bántalmazta kiss julianna helybeli lakost. a lány valamint az édesanyja és a bátyja elhatározták, hogy a fiatalember ellen panaszt tesznek a rendőrségen. a körzeti megbizottat nem találták lakásán, csak hazafelé menet, az utcán találkoztak vele. katona miklós motorkerékpáron követte őket. mikor észrevette, hogy kiskék panaszkodnak, a civilruhás, szolgálaton kívüli rendőrnek, odalépett s leköpte a lányt. a rendőr figyelmeztette, s ezen katona miklós úgy fel-dühödött, hogy „megüllek!”, felkiáltással nekirohant, s több késszurást ejtett rajta, majd a földre teperte s többször megrugta, megütötte a kötelességét teljesítő rendőrt, akinek a sebei szerencsére nem voltak életveszélyesek.

a vádlott az ítélet enyhítéséért fellebbezett./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

11 cz

1969. augusztus 28.

mai bb 53. számú hírünk / nemes dezső látogatása.../
harmadik sorának végétől a szöveg helyesen:

vas megye vezető pártmunkásai részére politikai tájékoztatót tartott. délután stb./mti/

-. -

- 40 -

17.50/um

de

bb 61. marad a kedélytelen, borús, hideg idő
i tz/mm/um ie cz

1969. augusztus 28.

európa időjárásilag kettészakadt a helsinki-bukarest vonal mentén - mondotta rajkai ödön, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa. - ettől nyugatra csütörtökön jobbra erősen felhős, sokfelé esős volt az idő, többhelyütt zivatarok is voltak, s a hőmérséklet nem egy helyütt 11-12 fokos napi csúcserőke erősen, 8-10 fokkal is alatta maradt az évszakhoz illő átlagnak. a brit szigetek és az északi tenger felett rendkívül erős, viharos északi szél tombolt és rombolt.

a keleti oldalon ezzel szemben derült volt az idő, csak szórványosan alakultak ki futó záporok, zivatarok, és a hőmérséklet ugyanannyival haladta meg az évszakai átlagot, mint amennyivel a vonal tulsó oldalán alatta maradt. moszkvában például tovább tartotta magát az immár több napos 30 fok körüli hőmérséklet, sőt rosztovbán és az asztrahánban 36 fokot is mértek.

hazánk most a szárazföld nyugati feléhez tartozott. ennek megfelelően tovább tartott az évszakai képest rendkívül hűvös, esős, napsütésben igen szegény idő. az ország keleti részén szerdán még előfordultak 22-23 fokos maximumok, csütörtökön azonban már sehol sem érte el a hőmérő higanyszála a 20 fokot. pécssett például koradélutánra is csak 12 fokig melegedett a levegő, de sokfelé a napi maximum alig haladta meg a tíz fokot. többhelyütt volt élénk szél, síófokon meg kellett hirdetni a viharállapotot. javulásra egyelőre semmi kilátás.

a meteorológusok elkészítették a távolabbi előrejelzést is. e szerint hétfőig a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 9-14, a legmagasabb nappali hőmérsékletek 16-21 fok között lesznek. öt milliméteres, vagy azt meghaladó csapadék az ország területének 70 százalékán várható. /mti/

-. -
- 41 -

18.38/um

de

bb. 59. diplomakiosztó ünnepség a zrínyi akadémián

t fe/gk/zs/11 cz

1969. augusztus 28.

a zrínyi miklós katonai akadémián csütörtökön diplomakiosztó ünnepséget tartottak. az ünnepségen megjelent czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja, borbándi jános, az mszmp kb osztályvezetője, csémi károly altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a néphadsereg vezérkari főnöke, továbbá a néphadsereg tábornoki és parancsnoki karának több tagja. a vendégek között ott voltak a katonai tanintézetek és főiskolák parancsnokai, a társ fegyveres testületek képviselői is. a diplomakiosztó ünnepségen részt vett l. d. gorjacsko altábornagy, a varsói szerződés egyesített fegyveres erők főparancsnokságának magyarországi képviselője és k. i. provatov vezérezredes, a hazánkban ideiglenesen állomásozó szovjet csapatok parancsnoka.

a himnusz hangjai után felolvasták a honvédelmi miniszter parancsát, amely dicséretben részesítette a kitűnően végzett hallgatókat. borbás máté vezérőrnagy, a tanintézet parancsnoka a diplomák átadása alkalmával mondott beszédében egyebek között rámutatott arra, hogy a mai politikai helyzet különösen megköveteli, hogy a kommunista parancsnokok világosan lássanak a nemzetközi osztályharc fő kérdésében, ismerjék pártunk politikáját. az akadémiáról kikerülő diplomásoknak új beosztásukban végzendő munkájukhoz sok sikert kívánt.

az új diplomások nevében a parancsnok szavaira molnár ferenc őrnagy, kitűnően végzett hallgató válaszolt.

az ünnepséget követően a honvédelmi miniszter fogadást adott a végzett hallgatók és hozzátartozóik tiszteletére. a fogadáson czinege lajos honvédelmi miniszter pohárköszöntőt mondott, amelyben az új diplomásoknak katonai pályafutásukhoz sok sikert kívánt. /mtl/

--

- 42 -

18.334/11

de

bb. 60. magyar-szovjet barátsági nagygyűlés egerben

vid kz/11 cz

1969. augusztus 28.

a csuvas autonóm szovjet szocialista köztársaság delegációja heves megye vezetőinek társaságában csütörtökön délután az egri tanárképző főiskolára látogatott, majd a felsőtárkányi kisz-táborba utazott, ahol sebestyén jános, a kisz heves megyei bizottságának első titkára tartott tájékoztatót a megye ifjúkommunistáinak életkörülményeiről mozgalmi tevékenységéről.

a heves megyei pártbizottság, a megyei tanács és a magyar-szovjet baráti társaság csütörtökön délután magyar-szovjet barátsági nagygyűlést rendezett egerben a gárdonyi géza színházban a csuvas delegáció tiszteletére. fekete győr endré, a megyei tanács elnöke megnyitó szavai után oláh györgy, az mszmp heves megyei bizottságának első titkára mondott ünnepi beszédet. a résztvevők nagy lelkesedéssel fogadták annak bejelentését, hogy a csuvas autonóm szovjet szocialista köztársaság testvérkapcsolatot létesített heves megyével. a nagygyűlésen többen felszólaltak és heves megye lakosságának üdvözlését küldték a testvérterület népének.

az ünnepi nagygyűlés résztvevőinek nagy érdeklődése közepette felszólalt mihail vaszilijevics zajcev, a csuvas aszszk minisztereelnöke, meglepéssel és nagy tetszéssel nyilatkozott mindazokról, amiket heves megyei látogatásuk alkalmával láttak, tapasztaltak. hangsúlyozta, hogy heves megye dolgozó népe nap mint nap kifejezésre juttatta őszinte szeretetét a testvérterület lakossága iránt.

a nagygyűlésen mihail vaszilijevics zajcev, minisztereelnök és oláh györgy, a megyei pártbizottság első titkára nemzeti zászlót nyújtottak át egymásnak a testvérkapcsolat jelképeként. /mtl/

--

- 43 -

de

bb 65. leszakadt a felsővezeték - nem jártak a villamosok
i pr/gk/um cz 1969. augusztus 28.

csütörtökön a délutáni órákban egy ismeretlen gépjármű leszakította a villamos felsővezetékét a XI. kerületben, a Fehérvári ut és Adombóvári ut kereszteződésénél. huszperces forgalmi akadály keletkezett, nem közlekedett a 4-es, a 9-es, a 41-es, a 43-as és a 47-es villamos. a budapesti közlekedési vállalat erre az időre sürítette a 3-as autóbusz járatait./mti/

--

bb 66. kisiklott egy hév-teherkocsi
i pr/gk/um cz 1969. augusztus 28.

csütörtökön délután a kistarcsa és cinkota közötti hév-vonaton kisiklott egy megrakott teherkocsi. a csaknem egyórás forgalmi szünet alatt a hév-szerelvények cinkota és kistarcsa között egy vágányon közlekedtek. /mti/

--

bb 67. fogadás a csehszlovák nagykövetségen
t fe/gk/um cz 1969. augusztus 28.

a szlovák nemzeti felkelés 25. évfordulója alkalmából Frantisek Dvorský, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön este fogadást adott a nagykövetségen. a fogadáson megjelent Fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, Vályi Péter pénzügyminiszter, Veres József munkaügyi miniszter, László Andor a nemzeti bank elnöke és Prantner József, az állami egyházügyi hivatal elnöke, államtitkárok, Erdélyi Károly külügyminiszter-helyettes, továbbá a politikai, gazdasági és társadalmi élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

--

Tanács

-4

20.23/um

le

bb. 62. bolgár szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre
k sb/mm/ie/il cz 1969. augusztus 28.

az építő-, fa és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének meghívására Minko Todorov Minkovnak, a bolgár építő szakszervezet elnökének, az építőipari szakszervezetek nemzetközi szövetsége adminisztratív bizottsági tagjának vezetésével háromtagú bolgár építőipari szakszervezeti küldöttség érkezett Budapestre. a bolgár vendégek egy hetet töltenek Magyarországon, hogy tanulmányozzák az építőiparban végzett szakszervezeti munkát./mti/

--

bb. 63. időjárásjelentés
gk/il cz 1969. augusztus 28.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 19 órakor:

szeles, hűvös idő

várható időjárás péntek estig:

felhőátvonulások, futó esővel. időnként élénk észak, északkeleti majd elsősorban nyugaton megerősödő és északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken általában 15-20 fok között, a Dunántúlon helyenként néhány fokkal 15 fok alatt./mti/

--

bb. 64. váltóhiba - kisiklott a villamos
i pr/gk/il cz 1969. augusztus 28.

csütörtökön a 9. kerületi Eperesdó utcában váltóhiba miatt kisiklott egy 51/a jelzésű villamos. személyi sérülés nem történt, de az ezen a vonalon járó villamosok jó fél óráig ingajáratban közlekedtek./mti/

--

- 45 -

21.15/il

le

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1969. augusztus 29.

bb. 1. Össztől 45 373 budapesti lakás kap távfűtőhálózaton meleget - tömbfűtőmű a béke uton - guruló kazánok

1 hbj/gk/1e/1l cz

1969. augusztus 29.

az 1969-70-es fűtési idényben már 45 373 lakás kap távfűtőhálózatról meleget, tehát sok tízezer embert érint, hogyan készül fel a fővárosi távfűtőművek a fűtési idényre. / az elmúlt évben 38 740 volt a távfűtéses lakások száma. / a művek helyzetéről, terveiről koncz ferenc igazgató a következőket mondotta az mti munkatársának:

a kelenföldi hőerőmű látja el hőenergiával a 11. és az 1. kerület egy részét, a kelenföldi hőerőmű által ellátott távfűtéses lakások száma az idén 2339-cel növekszik. ezért bővíteni kell az erőművet. újabb óriáskazánt kap, amit várhatóan október végéig üzembe helyeznek, így a fűtési idényben előreláthatóan nem lesznek nagyobb problémák. a kelenföldi lakótelepen a melegvizet szolgáltató hőcserélők egy része - pedig mindössze másfél évig volt üzemben - tönkrement. az erős korrózió okozta a bajokat, ezért a hőcserélőbe rézcsöveket építenek be, - a munkák tekintélyes részével már elkészültek. a kelenföldi hőerőmű juttat energiát a 9. kerület több üzemébe. a távfűtőhálózatot, - amely az erőműtől a déli vasuti összekötő hidon jut el a ferencvárosba /egyik ágán már eddig is „szállítottak”, hőenergiát/, - ez év végéig teljesen kiépítik.

/folyt.köv./

ll

- 1 -